

Årsrapporten er fremlagt og godkendt på
Selskabets ordinære generalforsamling
d. 7/4-2016

Jesper Lett
Dirigent

F.E. Bording A/S Årsrapport 2015

Selskabsoplysninger:

F.E. Bording A/S, Turbinevej 4-6, 2860 Søborg

Tlf: +45 7011 5011

www.febording.dk

info@bording.dk

CVR. nr.: 1622 9415

Stiftet: 12. april 1918

Hjemsted: Gladsaxe

Denne pdf indeholder den samlede årsrapport 2015 for F.E. Bording A/S. Indholdet tæller ledelsesberetning, ledelsespåtegning, den uafhængige revisors erklæringer, koncernregnskab og moderselskabsregnskab. I årsrapporten henvises enkelte steder til mere uddybende information på selskabets hjemmeside www.febording.dk

Indholdsfortegnelse

	Side
Ledelsesberetning	
Forord	5
Hoved- og nøgletal	6
Bording Koncernen - Marketing Communication Services	7
Regnskabsberetning 2015	14
Forventninger til 2016	18
Ansvar og kontrol	
Vores medarbejdere	19
Redegørelse for samfundsansvar	19
Corporate Governance	19
Bestyrelsen, direktionen og koncernledelsen	19
Risikostyring og intern kontrol	23
Væsentlige risikofaktorer	23
Aktionærinformation	
Aktionærrelaterede nøgletal	25
Aktionærsammensætning	25
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	27
Den uafhængige revisors erklæringer	28
Koncernregnskab	
Resultatopgørelse	30
Balance, aktiver og passiver	31
Egenkapitalopgørelse	33
Pengestrømsopgørelse	34
Noter	
Moderselskabsregnskab	
Resultatopgørelse	80
Balance, aktiver og passiver	81
Egenkapitalopgørelse	83
Noter	84

Bording Koncernen

Ledelsesberetning

Forord

Marketing kommunikation er fortsat præget af digitalisering, som ændrer forretningsgrundlaget betydeligt. Bording Koncernen vil vokse ved at udnytte de nye digitale muligheder og tilbyde kunderne nye datadrevne og målrettede kommunikationsløsninger. Bording har derfor investeret betydeligt i 2015, samt ansat og uddannet mange medarbejdere i digitale løsninger og teknologier. Størstedelen af disse investeringer er udgiftsført over driften.

Markedet for traditionelle tryksager falder, men Bording har formået at øge både bruttofortjeneste og indtjening gennem effektivisering og nye online løsninger. Medens Koncernens omsætning faldt i 2015, steg bruttoavancen og indtjeningsgraden helt i overensstemmelse med den lavere materialeandel i digitale løsninger og rådgivning.

Koncernen går ud af året med øgede likviditetsreserver, hvilket forstærker Koncernens investeringsevne i fortsat udvikling de kommende år.

Bording Koncernen arbejder med stadig flere løsningsmuligheder inden for marketingkommunikation. Vores kunder outsourcer processer med at skabe, håndtere, producere og udsende kommunikationsopgaver til Bording. På den måde giver Bording kunderne mulighed for at fokusere på deres kerneforretning samtidig med, at de drager fordel af Bordings brede kompetence viden og erfaring med løsninger indenfor marketingkommunikation. Viden som gør, at Bording kan hjælpe vores kunder med at optimere og målrette deres kommunikation, så den ikke forsvinder i mængden.

Koncernens 3 forretningsområder udvikler sig fortsat:

- **Rådgivning** med fokus på relationsmarkedsføring, direct marketing og CRM. Bordings rådgivningsvirksomheder, RelationshusetGekko og Bording Cognito, har indgået aftaler med en række nye kunder i løbet af 2015 og samtidigt forventes de eksisterende kunder, at øge deres aktiviteter i det kommende år.
- **IT-løsninger.** Bording Data har fastholdt sin førende position indenfor retail systemer i dagligvarehandlen i Danmark. Tilbuddet til kunderne er udvidet med omnichannel og mobile løsninger i løbet af 2015. En ny version af abonnementsystemet Bordas Digital er introduceret. Systemet kan anvendes til mange typer abonnementsvirksomheder.
- **Medie eksekvering.** Produktion af alle former for marketingmaterialer på tværs af medier og kanaler. Markedet for traditionelle tryksager er faldende, men Bording har øget sin omsætning i Danmark, medens udviklingen i Sverige og Norge ikke har været tilfredsstillende. Der arbejdes derfor på øget salgfokus i disse lande. Den nye marketing portal Bording Central er blevet introduceret, og der forventes betydelig udbredelse af denne nye portalløsning.

Medens udviklingen i konjunkturer, valutaer og enkeltopgaver ikke blev som forventet, specielt i Norge og Sverige, er Bordings markedsposition og tilbud til kunderne styrket i 2015. Den fortsatte udvikling indenfor Koncernens kompetenceområder skal skabe vækst indenfor de digitale vækstområder, samtidigt med effektivisering og øget markedsandel inden for traditionelle medier. Endvidere fortsætter opkøbsstrategien, og samlet skal Bording Koncernen derved opnå fremgang, i såvel omsætning som indtjening, over de nærmeste år.

Hans Therp
Administrerende direktør

Bording Koncernen

Bording Koncernens hoved- og nøgletal

Mio.kr.	2015	2014	2013	2012	2011
Nettoomsætning	610,8	621,1	532,0	496,2	451,1
Bruttofortjeneste*	309,2	304,0	256,7	247,1	218,2
Resultat før afskrivninger (EBITDA)	54,1	51,1	44,0	37,2	36,3
Resultat af primær drift (EBIT)	34,9	33,9	27,0	20,0	21,3
Resultat af finansielle poster	-3,4	-3,6	-2,7	-4,4	-4,8
Resultat før skat	32,0	31,3	25,8	15,5	16,7
Årets Resultat	25,6	24,5	20,2	13,6	12,7
F.E. Bording A/S' andel af resultat	24,8	23,6	18,0	12,1	10,6
Langfristede aktiver	258,5	272,8	221,9	199,1	189,5
Kortfristede aktiver	171,3	175,6	156,2	160,7	155,3
Aktiver i alt	429,9	448,4	378,1	359,8	344,8
Egenkapital	190,6	168,4	138,9	121,1	110,2
Langfristede rentebærende forpligtelser	39,3	46,4	32,7	35,4	40,8
Langfristede forpligtelser i øvrigt	16,8	17,7	16,3	13,1	11,0
Kortfristede rentebærende forpligtelser	75,2	91,7	89,8	93,6	91,3
Kortfristede forpligtelser i øvrigt	107,9	124,3	100,5	96,6	91,5
Nettoaktiver	305,2	306,4	261,3	250,1	242,2
Pengestrøm fra driftsaktivitet	35,3	34,2	48,1	30,8	36,6
Pengestrøm fra investeringsaktivitet	-4,8	-45,1	-36,3	-19,2	-36,1
Investering materielle aktiver	-3,3	-4,3	-19,7	-9,2	-9,2
Pengestrøm fra finansiering	-28,4	10,8	-10,9	-7,2	-2,2
Pengestrøm i alt	2,0	-0,2	0,9	4,4	-1,7
Overskudsgrad, %	5,7	5,5	5,1	4,0	4,7
Afkastningsgrad, %	11,4	11,1	10,6	8,1	9,5
Likviditetsgrad, %	93,6	81,3	82,1	84,5	85,0
Cash Flow Per Share (CFPS), Kr.	106,9	104,3	147,5	95,9	115,0
Soliditetsgrad, %	44,3	37,5	36,7	33,7	32,0
Egenkapitalforrentning, %	14,3	16,0	15,5	11,7	12,4
Antal medarbejdere	380	356	303	322	304
Omsætning pr. medarbejder, t.kr.	1.607	1.745	1.756	1.541	1.484
Bruttoavance pr. medarbejder, t.kr.	814	854	847	767	718

*) Bruttofortjeneste for tidligere år er justeret for fragt således at tallene er sammenlignelige.

Der henvises til nøgletalsdefinitionerne i note 1.

Bording Koncernen

Bording Koncernen – Marketing Communication Services

Bording Koncernen arbejder med Marketing Communication Services. Vi hjælper vores kunder med, at skabe forretning gennem kommunikation og interaktion med deres marked og kunder. Koncernens kompetencer er fordelt på 3 forretningsområder:

Rådgivning om relationsmarkedsføring og direct marketing

Inden for Rådgivning hjælper Bording vores kunder med, at optimere deres kundekontakt og -dialog, gennem individualiseret og datadrevet kommunikation, så man skaber stærke og lønsomme relationer mellem virksomhed og dens kunder. Bording Koncernens løsninger inden for Marketing Automation hjælper kunderne med at etablere ét samlet system, som håndterer alle de data, som er nødvendige for løbende at optimere 1:1 kommunikationen med den enkelte forbruger. Ved at arbejde med individualiseret kommunikation, kan man skabe den relevans, som er så tvingende nødvendig for, at ens budskab bliver hørt.

IT-løsninger, retail- og abonnementsystemer og integrationsløsninger

Bording har en stærk position indenfor retailsystemer og abonnementsystemer til danske detailkæder og mediehuse. Bording har med en omfattende udviklingsindsats udvidet løsningerne med understøttelse af omnichannel og unified commerce, som markedet i stigende grad efterspørger. Målet har været, at understøtte virksomhedernes rejse mod og implementering af ægte omnichannel forretningslogik og kundeoplevelser. Systemerne sikrer, at alle relevante data er tilgængelige på tværs af medier og kanaler, og nye løsninger indenfor mobility giver kunderne mulighed for, at betjene kunderne på præcis den kanal, som kunderne foretrækker.

Medie eksekvering, planlægning, produktion og distribution

Koncernen arbejder med planlægning, produktion og distribution af alle former for marketingmaterialer på tværs af medier og kanaler. Det omfatter også portaler til håndtering, styring og udrulning af brands, kampagner og marketingmateriale. Bording Koncernen har investeret i at effektivisere og rationalisere alle processer, som kunderne ikke betragter som værdiskabende, eksempelvis håndtering og logistik. Introduktionen af den nye marketingportal, Bording Central, løser netop de udfordringer for kunderne. Online kan kunderne gennem en unik og fleksibel portal, arbejde med skabelonbaseret produktion, DAM (Digital Asset Management) og bestilling af standardvarer på en måde, så alle unødige processer skæres væk.

Bording Koncernen

Afhængig af kundernes behov, kan Koncernen dermed tilbyde løsninger inden for it- og marketing kommunikation indenfor de 3 forretningsområder.

Marketing Communication Services

Rådgivning

- Relationsmarkedsføring
- Loyalitetsprogram
- Customer Life Cycle Mgt.
- Dataanalyse
- Adfærdsanalyse
- Kampagneudformning
- Koncept, design og layout
- Marketing Automation
- Kampagnesystemer
- CRM-løsninger

IT-løsninger

- One Business Logic
- Retailsystemer, Omni-channel (POS/ERP)
- Mobile POS
- Abonnementssystemer

Medieeksekvering

- Portalløsninger til automatiseringer
- Output-løsninger
- Direct mail og smartmail
- Online/digital: App, web og mail
- Integrerede kort- og etiketløsninger
- Print og mail
- InStore marketing og materiale
- Forretningskommunikation
- DtP-produktion
- Distributionsoptimering
- Lager og logistik

Marketing Communication Services – trends

Markedet for Marketing Communication Services er under stor forandring. De trends, som driver markedet er globale, og de vil fortsætte med at drive udviklingen over de kommende år med uformindsket styrke.

Den overordnede trend er i høj grad drevet af digitalisering. Det gælder både hvad angår medier og kanaler, men også processer og workflows.

Den kraftige udvikling betyder, at virksomheder konstant er nødt til at tilpasse sig en ny virkelighed, og fokusere deres investeringer, marketing og mediemix over mod digitale og online medier og kanaler for, at imødekomme en ændret adfærd blandt både virksomheder og forbrugere. De betydende trends bevæger sig derfor i retning af individualisering, avanceret brug af teknologi og effektivitet.

Individualisering: Digitaliseringen driver trenden inden for kommunikation. Digitale medier og platforme tillader, at virksomheder i højere og højere grad kan kommunikere individuelt og målrettet med hver enkelt forbruger. Det betyder, at virksomheders behov for rådgivning om relationsmarkedsføring og direct marketing er stigende og efterspørgslen efter platforme og IT-løsninger, som kan håndtere store datamængder og automatisere en stor mængde af individualiseret kommunikation også er stigende. Hvis kommunikationen ikke er baseret på data (eksempelvis købsadfærd), så vil kommunikationen være mere eller mindre tilfældig, og virksomheder opnår kun tvivlsom effekt af deres marketingindsats.

Teknologi og omnichannel: Omnichannel og Unified Commerce er begreber, som beskriver det at skabe en købsoplevelse, som hænger sammen på tværs af medier og kanaler. Det er begreber, som driver udviklingen hos specielt detailvirksomheder. Men også andre virksomheder kan få udbytte af at skabe en sammenhængende købsoplevelse, og dermed en stærk relation, til kunderne. Trenden er derfor, at virksomheder investerer i platforme og løsninger, som kan registrere og bruge data integreret og individualiseret, så man på tværs af kanaler (eksempelvis fysisk butik, webshop, mobile) kan skabe en sammenhængende og relevant kommunikation.

Effektivisering: Udviklingen i mediebilledet betyder, at virksomheder er tvunget til at være til stede på flere medier og platforme end tidligere, samtidig med, at kommunikationen skal være relevant, og i så udpræget grad som muligt individualiseret så effekten maksimeres. Konsekvensen er, at virksomheder investerer i portaler og systemer for, at effektivisere og digitalisere processer og workflows relateret til planlægning, produktion og udsendelse/distribution af marketing og kommunikation. Effektiv planlægning, produktion og individualisering af kommunikation med brug af så få ressourcer som muligt, er en vigtig konkurrenceparameter.

Bording Koncernen

Markedsudviklingen

Behovet for individualisering og evnen til at skabe en unik købsoplevelse på tværs af kanaler betyder, at virksomheder får et øget behov for rådgivning. Begreber som relationsmarkedsføring, direct marketing og CRM, er centrale for, at få det optimale udbytte af de muligheder for datadrevet individualiseret kommunikation, som online og digitale medier stiller til rådighed. Det kræver en præcis og veldefineret strategi for at sikre, at virksomheder trænger igennem den enorme mur af informationer og budskaber, vi som forbrugere dagligt rammes af. Derfor er markedet for Marketing Automation også i vækst. Væksten er drevet af virksomheders ønske, om at kunne håndtere kunder og kundedata i ét samlet system, så man kan automatisere kommunikationsflowet med både potentielle kunder og eksisterende kunder. Markedet for rådgivning og Marketing Automation vurderes at vokse med ca. 10-15% årligt, og det er Koncernens målsætning at vokse minimum det samme som markedet. Markedet i Skandinavien betjenes af en bred vifte af leverandører fra lokale dialog- og digitalbureauer til internationale systemleverandører.

Markedet for IT-løsninger inden for retail- og abonnementsystemer påvirkes kraftigt af ovenstående, og kravet for effektiv omnichannel og unified commerce dikterer udviklingen. Detailhandlen og abonnementsdrevne virksomheder har stor strategisk fokus på, og investerer intenst i, at levere effektiv omnichannel og unified commerce. Retail- og abonnementsystemer stiller forretningskritiske informationer til rådighed på tværs af salgskanaler og medier, og dermed kan virksomheder håndtere, styre og løbende optimere kundeoplevelsen. Der stilles derfor store krav til systemernes agilitet og mobility. Det forventes, at markedet for løsninger til omnichannel og unified commerce vil vokste over de kommende år. Markedet er præget af en meget bred vifte af leverandører fra store internationale it-virksomheder, med store komplekse løsninger til mindre virksomheder med meget snævre nicheorienterede løsninger.

For de mere traditionelle medier (tryk og print) betyder digitaliseringen og brug af online medier, at der er et fortsat fald i markedsvolumen og en øget fokus på digitalisering af de processer, som involverer produktion og distribution af disse medier. Samtidig betyder digitaliseringen en vækst for digital kommunikation og for digital tryk. Begge nicher, som udnytter de muligheder for effektivisering og individualisering, som ny teknologi stiller til rådighed.

For Bording Koncernen betyder den markedsudvikling og hele digitaliseringen, at de investeringer i nye løsninger og kompetencer, som Koncernen har foretaget gennem de sidste år, skal fortsætte med uformindsket styrke, så man også fremadrettet kan understøtte digitale medier og kanaler. På de traditionelle medier skal Koncernen fortsætte initiativerne med, at effektivisere indkøb og online håndtering af marketing materialer, så man formår at vokse i et presset marked samtidig med, at indtjeningsmargin fastholdes.

Bording Koncernen

Bording Koncernen og udviklingen gennem 2015

Bording Koncernens marked udvikler sig som beskrevet med stor hast. Koncernen har i 2015 ikke foretaget nye opkøb, men øget investeringerne i udvikling af specielt it-løsninger, der udnytter de nye teknologiske muligheder, som kunderne efterspørger.

Målsætning har været, at skabe langsigtet konkurrencekraft og udvikle sig hurtigere end markedet og vores konkurrenter. Selskaberne i Koncernen har målrettet investeret i løsninger, så de fortsat er toneangivende på deres respektive markeder.

For at sætte yderligere kræfter bag Koncernens digitalisering, er koncernledelsen forstærket med en nyetableret stilling som digital direktør, og nye kræfter til stillingen som koncernøkonomidirektør. Anders Schack er tiltrådt som ny CFO pr. 1. august 2015 og Bernt Johan Therp er pr. 1. januar 2016 tiltrådt som CDO, digital direktør.

Rådgivning, Relationsmarkedsføring og direct marketing

Inden for dette forretningsområde er der udviklet koncepter og løsninger, som opfylder markedets behov for en stærk strategisk partner, som kan hjælpe virksomheder med at udvikle og skabe en unik kundeoplevelse, og dermed styrke relationen til sine kunder. Det indbefatter ydelser som design af dialogprogrammer, produktion af content og eksekvering af kampagner.

RelationshusetGekko har udviklet koncepter til Customer Experience Relationship Marketing (CERM). Konceptet hjælper virksomheder med, at optimere kundeoplevelsen og definerer hvordan man udvikler både nye og eksisterende kontaktpunkter, så man skaber den stærkest mulige relation mellem en virksomhed og dens kunder. RelationshusetGekko har også designet og investeret i en IT-løsning til segmentering, baseret på kunders adfærd og deres parathed til køb, så man kan målrette og individualisere kommunikationen til den enkelte forbruger. Bording Cognito har videreudviklet deres koncepter til, at sikre at en given kundestrategi kan implementeres og understøttes af Marketing Automation systemer. Resultatet har blandt andet været en kontrakt med en stor skandinavisk detailkæde.

IT-systemerne inden for marketing automation har også været under stor udvikling. Markedet efterspørger løbende mere og mere avancerede løsninger, så man på en simpel og overskuelig måde kan lave målrettet, datadrevet individualiseret kommunikation. Koncernen har fået væsentlige kunder på nogen af de store marketing automation systemer, som Koncernen forhandler. Bording MAILIT har videreudviklet deres eget system til Marketing Automation, MAILIT Relation, som automatiserer segmenterede udsendelser postalt eller digitalt. Flere kunder har allerede købt

Bording Koncernen

systemet. Bording MAILIT har ligeledes udviklet MAILIT Archive og Printer og e-faktura, som er webbaserede løsninger til arkivering og udsendelse af kundespecifikke dokumenter.

Kunderne på nogle af ovenstående nye løsninger og koncepter er store finansielle institutioner og detailhandlere og medievirksomheder.

IT-løsninger, retail- og abonnementsystemer og integrationsløsninger

Koncernen har i 2015 investeret betydeligt i udvikling af Koncernens softwareprodukter inden for POS- og abonnementsystemer, samt systemer til integration. Bording Data har lanceret løsninger inden for mobility i retning af både Mobile POS, e-commerce og apps. Konceptet omkring "One Business Logic" er optimeret, så det i dag understøtter alle former for salgskanaler, og kan håndtere eksempelvis individualiserede tilbud til forbrugere, selvbetjening i butikker og fuld sammenhæng mellem Clicks & Bricks (online og fysisk butik). Bording Data har også lanceret en helt ny løsning målrettet virksomheder, som arbejder med en abonnementsbaseret forretningsmodel. Systemet Bordas Digital er en nyudvikling af det oprindelige Bordas abonnementsystem.

Nye kunder på ovenstående løsninger er hovedsageligt større detailkæder og mediehus.

Medie eksekvering, planlægning, produktion og distribution

Kundernes krav om at være til stede og kommunikere på tværs af online og offline medier og kanaler gør, at Bording Koncernen har været gennem en betydelig udvikling på dette område gennem 2015. Målet om at digitalisere og effektivisere processerne omkring håndtering af marketingmateriale, har været afgørende for Koncernen.

Markedet efterspørger løsninger til datadrevet individualiseret kommunikation, hvilket er ensbetydende med struktureret håndtering af store datamængder, hvilket Bording Koncernen har arbejdet med gennem flere år. Koncernen har derfor historisk set stor erfaring med at håndtere data, og det er en udvikling af disse kompetencer, som vi har investeret yderligere i gennem 2015. Koncernen introducerede i sensommeren en ny marketingportal, Bording Central. Bording Central kan håndtere cross-media kampagner, og dermed både digitale og trykte medier, datadrevne individualiserede udsendelser på tværs af medier (e-mail, sms, sociale medier etc.), men også bestilling af standardprodukter. Bording Central har betydet, at Koncernens grafiske selskaber har fået tilført en palet af muligheder inden for digitale og online medier og kanaler.

Bording Central digitaliserer også processen ved håndtering og produktion af marketingmateriale, og sikrer dermed kunderne betydelige muligheder for et mere effektivt workflow, hurtigere time-to-market og mere kosteffektiv produktion. Koncernens fremtidige forventninger til Bording Central er store, idet det giver vækstmuligheder langt ud over de nuværende ca. 1.000 kunder, som bestiller via Bordings online portaler.

Nogle af de nye kunder på ovenstående løsninger, omfatter finansielle institutioner, større mærkevarevirksomheder og detailkæder.

Transpromo (sammenrækning af "transaction" og "promotion") er et andet område i vækst og som Koncernen har investeret i. Transpromo er drevet af kundernes ønske om, at kommunikere målrettet og individuelt. Når en virksomhed sender administrative beskeder, hvad enten det er via post, e-mail eller anden kanal, så tilføjer man et kommercielt budskab, og skaber værdi for kunden ved at give et relevant tilbud og/eller information baseret på kundens tidligere adfærd. Bording Koncernen har i 2015 lanceret nye løsninger til håndtering af transpromo. Bording MAILIT har et pre-processing system til transpromo, og Bording AB har længe markedsført og produceret e-handletiketterne EasyOne, som også Bording Logistik nu har taget i brug. Kunderne kommer fra forskellige brancher og industrier, men alle er kendetegnet ved, at have et stort antal udsendelser.

Bording Koncernen

Et andet eksempel på digitalisering af et traditionelt offline produkt er, Bording Links online version af lotterier. Det er lotterier, som typisk benyttes meget af velgørende organisationer. Den første organisation har taget den nye online version i brug, og der er forventning til, at der kommer flere kunder på løsningen i løbet af 2016.

Bording Koncernen 2016 – Fokusområder

De underliggende trends, som driver markedet for Marketing Communication Services, vil fortsætte med uformindsket styrke over de kommende år. Bording Koncernens vil fortsat investere i nye løsninger og ydelser for, at følge med markedet.

Koncernen vil også, i 2016, udvikle nye banebrydende og innovative løsninger, produkter og koncepter. Løsninger som markedet efterspørger, da de giver kunderne mulighed for at udnytte nogle af de muligheder, som digitaliseringen og online medier giver. En vigtig opgave i 2016 bliver endvidere, at sikre kritisk masse og vækst på de nye produkter og løsninger, som er udviklet i 2015. Dette skal gøres ved, at optimere salget i de enkelte selskaber, men også ved at udvide salgskanalerne, det være sig enten via forhandlernet og/eller ved at angribe nye markeder.

Trods faldende markedsvolumen på Bordings historisk stærke traditionelle offline-produkter, skal vi fortsat vinde markedsandele og fastholde indtjeningen. Dette skal gøres ved digitalisering og effektivisering af arbejdsgange gennem vores marketingportal, Bording Central. Bording Central er samtidig en af Koncernens væsentligste investeringer i forhold til at skabe vækst på området for individualiseret datadrevet kommunikation. Bording Central tilfører Koncernens grafiske selskaber mulighed for også at sælge kommunikation på online og digitale medier til deres kunder. Endvidere skal Koncernens kompetencer til at skabe synergi mellem offline og online også være med til, at vinde markedsandele på de traditionelle offline-produkter og –ydelser.

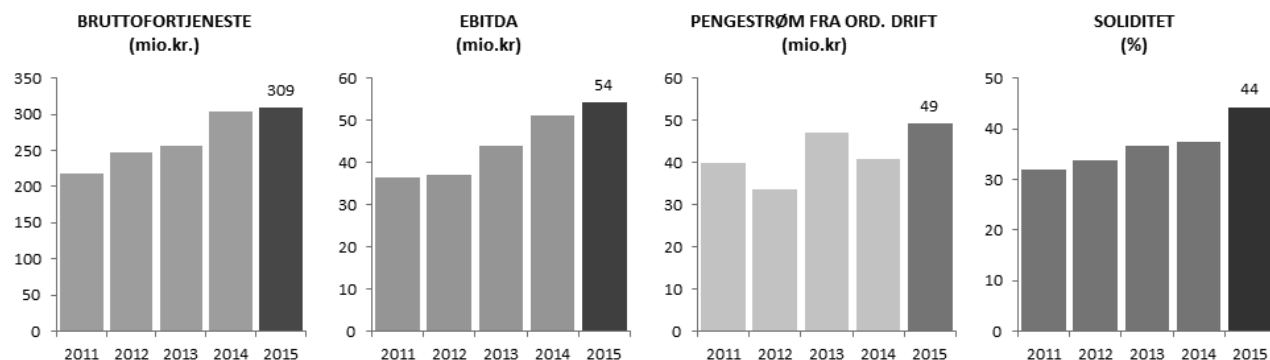
Bording Koncernen har en offensiv opkøbsstrategi. Koncernen har både viljen og ressourcerne til at foretage yderligere opkøb. Opkøb vil blive foretaget enten for at konsolidere et af vores eksisterende forretningsområder, eller for at tilføre Koncernen nye kompetencer, produkter eller løsninger.

Bording Koncernen

Regnskabsberetning 2015

Bording har i 2015 fastholdt og udbygget sin position, som førende i Skandinavien indenfor marketing kommunikation. Bruttofortjeneste, EBITDA og årets resultat er vokset, ligesom Koncernens pengestrøm fra ordinær drift er "all time high". Soliditeten steg ligeledes til 44%.

På grund af enkeltordrer, der ikke blev vundet eller gennemført som forventet, samt en svagere end forventet udvikling i konjunkturer og valutaer, blev den forventede vækst i omsætning og resultat ikke indfriet. Specielt udviklingen i Norge og Sverige var negativ i 2015.

Omsætning og resultat

Årets omsætning faldt med 10,3 mio.kr. til 610,8 mio.kr. svarende til et fald på 1,7%. Valutaeffekter påvirkede omsætningen negativt med 11,3 mio.kr. Korrigeret herfor steg omsætningen med i alt 1,0 mio.kr. Helårseffekten af tidligere års opkøb af virksomheder bidrog positivt til omsætningen.

Bruttomarginalen blev øget med 1,7 %-point til 50,6% som dermed trak den samlede bruttofortjeneste op på 309 mio.kr. hvilket er en stigning på 1,7%. Korrigeret for valutapåvirkninger steg bruttofortjenesten med 3,7%. Resultat før afskrivninger (EBITDA) steg til 54,1 mio.kr., en stigning på 5,8%. Årets resultat endte på 25,6 mio.kr. en stigning på 4,5%. Valutakurser har påvirket resultatet efter skat negativt med ca. 1,6 mio.kr.

Omsætning og resultat blev således mindre end forventet ved årets start. Oprindeligt var forventningerne til årets omsætning ca. 700 mio.kr. med et resultat på ca. 30 mio.kr. Resultatet er dog i overensstemmelse med den efter 3. kvartal udmeldte forventning.

Danmark

Omsætningen i Danmark steg med knap 9% til 436 mio.kr. hvilket skyldes helårseffekten af tidligere års opkøb.

Omsætningen indenfor forretningsområdet **Rådgivning** steg 14,1 mio. kr. til 27,2 mio.kr. Dette skyldes, at RelationshusetGekko kun blev konsolideret ind i halvdelen af 2014. Korrigeret for denne effekt måtte området notere et fald i omsætningen på 12,7%. Årsagen er reduceret aktivitet hos enkelte storkunder. Effekten af faldet i omsætningen blev dog reduceret af en øget bruttomarginal som sammen med lavere omkostninger betød, at årets resultat steg. Der forventes fremgang i 2016.

Omsætningen indenfor forretningsområdet **IT-løsninger** faldt i 2015 med knap 8% til 74 mio.kr. Dette skyldes primært et fald i hardwaresalget, der var ekstraordinært stort i 2014. Hardware salg løfter omsætningen, men har en begrænset effekt på bruttofortjenesten og dermed indtjening. Faldet i bruttofortjenesten blev således på kun ca. 3%, hvilket skyldes bortfald af kunder indenfor forretningsområdet ERP.

Bording Koncernen

Der var fortsat fremgang i salget af løsninger til Retail (POS-systemer), samt indenfor Public og Integration. I 2015 blev igangsat en meget stor satsning på udvikling af Retail omnichannel- og loyalitetsløsninger og abonnementsstyringssystemer.

I alt er mere end 25.000 timer anvendt til udvikling. Ca. halvdelen af timerne er udført i Bording Vista, Bording Datas udviklingsafdeling i Bangladesh. Der er i 2015 afholdt udviklingsomkostninger for ca. 8 mio.kr. over driften, en væsentlig stigning fra tidligere år. Nye mobile løsninger og integrationsvenlig teknologi stiller Bording Data stærkt i de kommende år.

Forretningsområdet **Medie eksekvering** udgør fortsat det største forretningsområde, og omsætningen nåede i 2015 op på 335 mio.kr. svarende til en stigning på 27 mio.kr. eller 8,9%. Stigningen kan henføres til helårseffekten af den overtagne Formula aktivitet. Bruttomarginalen er ligeledes steget og lokomotiverne i denne stigning er Bording A/S og Bording Link, som begge har formået at løfte omsætningen, og gennemføre en succesfuld integration af de overtagne Formula aktiviteter. Bording Link fakturerer en betydelig del af omsætningen i NOK og qua den svagere norske krone er omsætning og bruttofortjeneste negativt påvirket i størrelsesorden 2 mio.kr.

Bording A/S har pr. 1. januar 2016 overtaget aktiviteterne fra ID Tryk A/S, som forventes at bidrage med ca. 10 mio.kr. i omsætning fra 2016.

Bording Pro fusioneres pr. 1. januar med HEP Kommunikation ApS, som forventes at tilføre ca. 10 mio.kr. i omsætning fra 2016.

Sverige

Det svenske marked, hvor Koncernens selskaber fortrinsvis opererer indenfor forretningsområdet **Medie eksekvering**, var udfordrende for Koncernen i 2015. Omsætningen faldt med godt 13% til 177 mio.kr. Omsætningsfaldet i lokal valuta udgjorde 10,3%. Omsætningen faldt både i Bording Instore samt i Bording AB. Sidstnævnte har dog vækst indenfor digital tryk. Bording MailIT leverede vækst i omsætningen på knap 12% i lokal valuta. Bruttomarginalen blev fastholdt på 2014 niveau.

I 3. kvartal skiftede en stor kunde til en løsning som Bording AB ikke kan producere. Dette betød bortfald af produktionsvolumen. Der er i regnskabet for 2015 hensat 3,2 mio.kr. til de gennemførte kapacitetstilpasninger.

Med henblik på igen at skabe vækst, er der iværksat en række aktiviteter i Sverige med henblik på et stærkere salgsfokus, udbredelse af Bording Central systemet og BordingMAILIT løsninger.

Norge

Omsætningen i Norge faldt med knap 29% til 43 mio.kr. Renset for valutaeffekter faldt omsætningen ca. 23%.

Omsætningen indenfor forretningsområdet **Rådgivning** faldt 9,4% til 25 mio.kr. I lokal valuta faldt omsætningen 1,9%. Der forventes omsætningsvækst i 2016.

Forretningsområdet **Medie eksekvering** var særligt udfordret og omsætningen faldt knap 45% til 18 mio.kr. I lokal valuta faldt omsætningen med ca. 40%. Der arbejdes aktivt på, at finde en strukturel løsning for at imødegå udfordringerne i denne del af den norske forretning.

Bording Koncernen

Omkostninger

Løn og personaleomkostninger steg 5,3%, hvilket dækker over helårseffekten af de tilkøbte selskaber og aktiviteter.

Andre eksterne omkostninger faldt med 4,8 mio.kr. svarende til 8%. En stor del skyldes normalisering i forhold til 2014, hvor der afholdtes betydelige omkostninger i forbindelse med omstruktureringen af de norske selskaber.

Ud over de aktiverede udviklingsomkostninger på 2,8 mio.kr., hvilket beløbsmæssigt svarer til afskrivningerne på færdiggjorte udviklingsprojekter, er der gennemført omfattende it-udviklingsprojekter såvel i Bording Data, Bording MAILIT samt Bording Link. Der er udgiftsført udviklingsomkostninger på ca. 10 mio.kr., da de ikke fuldt ud opfylder alle betingelser for aktivering, dvs. sikkerhed for medgåede omkostninger og fremtidige indtægter.

Andre driftsindtægter og -omkostninger har netto bidraget positivt med i alt 5,6 mio.kr., en stigning på 3,2 mio.kr., der i al væsentlighed stammer fra gevinst fra salget af Vejle ejendommen og en mindre end forventet earn-out betaling vedr. opkøb af datterselskaber, som er delvist opvejet af hensættelser til omstrukturingsomkostninger i Sverige.

Af- og nedskrivninger

Årets afskrivninger udgør 19,2 mio.kr., hvilket er en stigning på 2,0 mio.kr. ifht. 2014. Stigningen skyldes øgede afskrivninger af immaterielle aktiver grundet tidligere års opkøb, samt øget afskrivning af udviklingsprojekter.

Finansielle poster og resultat af associerede virksomheder

Finansielle omkostninger netto er reduceret i størrelsesorden 4%, primært på grund af lavere rentebærende gæld samt lavere renteniveau.

Resultat af associerede virksomheder er faldet primært på grund af et svagere resultat i Bording Vista og Interket A/S.

Årets resultat

Årets resultat blev på 25,6 mio.kr. mod 24,5 mio.kr. sidste år. Forbedringen på 1,1 mio.kr. skyldes primært et bedre resultat før skat, samt lavere skat. Den svagere norske krone har påvirket resultat efter skat negativt med ca. 1,6 mio.kr., hvorimod effekten af valutaomregning af de udenlandske koncernselskaber har påvirket resultatet minimalt.

F.E. Bordings andel af årets resultat er 24,8 mio.kr. mod 23,6 mio.kr. sidste år.

Årets totalindkomst er positivt påvirket af valutakursreguleringer på i alt 1,4 mio. kr. i forhold til en negativ regulering sidste år. Effekten stammer fra regulering af Koncernens svenske selskaber samt Interket A/S.

F.E. Bordings andel af årets totalindkomst er 26,4 mio.kr. mod 19,5 mio.kr. sidste år.

Pengestrøm 2015

Pengestrømmen fra driften blev 35,3 mio.kr. mod 34,2 mio.kr. sidste år. Forbedringen på 1 mio.kr. netto dækker over en forbedret pengestrøm fra ordinær drift på 8,7 mio.kr. (+23%), som blev modsvaret af en stigning i betalt selskabsskat på 7,6 mio.kr.

Bording Koncernen

Årets investeringer var markant lavere end i 2014, idet der ikke er opkøbt nye selskaber i 2015. Årets investeringer bestod af driftsinvesteringer på niveau med 2014 og en earn-out betaling vedrørende tidligere års køb. Indtægten fra salg af aktiver stammer primært fra salg af Vejle-ejendommen. Køb af kapitalandele vedrører 2Trace A/S, samt andel i Circle Research & Development ApS.

Ændringen i årets pengestrøm fra finansieringsaktivitet skyldes afvikling af lån i Vejle ejendommen, samt generel nedbringelse af bankgæld.

Balance 2015

Koncernens balancesum er faldet med 18,6 mio.kr. til 429,9 mio.kr. Faldet skyldes primært, at årets afskrivninger har været større end investeringerne, salget af Vejle-ejendommen samt en reduktion i rentebærende gæld.

Aktiver

Immaterielle aktiver udgør 143 mio.kr., en reduktion på godt 5 mio.kr. Goodwill relateret til opkøbte datterselskaber udgør 109,1 mio.kr. heraf og er stort set uforandret i forhold til 2014. Der foretages årligt en nedskrivningstest af goodwill beløb, der henvises til note 14.

Stigningen i færdiggjorte udviklingsprojekter afspejler softwareudvikling i Bording Data. Summen af aktiverede udviklingsprojekter er dog uforandret i forhold til 2014, idet nævnte stigning opvejes af et tilsvarende fald i igangværende projekter. Andre immaterielle rettigheder på 18,3 mio.kr. består af værdien af kundeporteføljer i forbindelse med opkøb af virksomheder og aktiviteter og afskrives over 7 år.

Materielle aktiver er reduceret med 12 mio.kr. til en bogført værdi på 89,1 mio.kr. Ændringen skyldes i al væsentlighed salget af Vejle-ejendommen (5,1 mio.kr.), samt årets afskrivninger på produktionsanlæg og maskiner.

Kapitalandele i associerede virksomheder består ultimo året af andele i A-Mail A/S, Interket A/S samt Bording Vista Ltd. Den bogførte værdi af kapitalandelene i A-Mail A/S og Interket A/S er begge steget og udgør nu henholdsvis 2,6 mio.kr. og 14,2 mio.kr. Den bogførte værdi af kapitalandele i Bording Vista Ltd. indgår til 0, da egenkapitalen er negativ. Ejerandelen i KLS Grafisk Hus A/S er pr. 1/7 2015 reduceret fra 30% til 19%, hvorfor denne andel ultimo 2015 er præsenteret under kapitalandele i andre selskaber.

Kapitalandele i andre virksomheder er steget på grund af den ovenfor nævnte ændring vedr. KLS Grafisk Hus A/S, samt tilkøb af kapitalandele i henholdsvis 2Trace A/S og Circle Research & Development ApS.

Kortfristede aktiver er faldet med 4,2 mio.kr., som i overvejende grad skyldes reduktion i pengebindingen i varedebitorer.

Passiver

Passiv siden i balancen er i overvejende grad præget af reduktion af rentebærende gæld, og dermed en forbedring af soliditeten fra 37,5% til 44,3% i 2015.

Anden gæld er ligeledes reduceret, hvilket primært kan henføres til at hensættelser til købsforpligtelser / earn-outs enten nu er fuldt afregnet eller, at værdien vurderes mindre end tidligere estimeret.

Bording Koncernen

Egenkapital

Koncernens egenkapital udgør ultimo 2015 i alt 190,6 mio.kr. mod 168,4 mio.kr. sidste år. Stigningen skyldes primært årets resultat.

Finansielt beredskab

Det finansielle beredskab består primært af trækingsretter på kassekreditter. Ultimo 2015 havde Koncernen således et likviditetsmæssigt råderum på over 70 mio.kr. Beredskabet anses som tilfredsstillende og tilstrækkeligt.

Udbytte

På baggrund af årets resultat samt den betydelige reduktion i rentebærende gæld i løbet af 2015, indstiller bestyrelsen til generalforsamlingen, at årets udbytte fordobles til 24,0 kr. pr. aktie. Det vurderes at strategien om fortsat vækst gennem opkøb, stadig vil kunne forfølges gennem tilstedeværelsen af det stærke finansielle beredskab.

Der er ikke indtruffet væsentlige hændelser siden regnskabsårets afslutning.

Forventninger til 2016

Bording har i 2015 endnu engang forstærket sin position, som en af de førende leverandører af IT- og marketingkommunikationsløsninger i Skandinavien. Bording vil fortsat vokse organisk, målt på bruttofortjeneste, og samtidig tilføre nye kompetencer gennem investeringer i opkøb og udvikling.

Indenfor rådgivning og relationsmarkedsføring forventes to cifrede vækstrater i markedet, som Bording vil forfølge. IT løsninger, først og fremmest i Bording Data, har ved udgangen af 2015 en væsentlig større installeret base blandt andet efter installationerne af retail systemer i Dagrofa kæderne, og dermed større abonnementsportefølje og referenceplatform. Medie eksekvering skal satse på den nye portalløsning Bording Central, og fortsat øge sin markedsandel og position. Derudover arbejdes der løbende på introduktion af nye løsninger og nye opkøb, som kan øge den fremtidige vækst.

De omtalte opkøb af ID Tryk og HEP Kommunikation forventes, at tilføre ca. 20 mio.kr. i omsætning. Samlet forventes Koncernomsætningen i 2016 på et niveau omkring 630 mio.kr. Resultatet før afskrivninger (EBITDA) forventes uændret i niveauet 55 mio.kr.

Bording Koncernen

Ansvar og kontrol

Vores medarbejdere

Bording Koncernens forretningsområder udvikler sig fortsat markant. Kompetenceniveauet hos medarbejderne er generelt stigende, i takt med udviklingen af Koncernens forretningsområder. Det øgede kompetenceniveau opnås gennem vidensdeling, samt ved tilknytning af medarbejdere med nye kompetencer. Bording Koncernen efterstræber at skabe balance mellem erfarne medarbejdere og nye medarbejdere, så vores produktion og serviceniveau kendetegnes ved ekspertise og innovation. Generelt har Koncernen en lav personaleomsætning.

Redegørelse for samfundsansvar

Vores femte fremskridtsrapport omkring Koncernens samlede aktiviteter inden for sociale, etiske og miljømæssige forhold er netop offentliggjort. Fremskridtsrapporten er en del af den forpligtelse, vi har skrevet under på, da vi tilbage i september 2009 tilsluttede os FN's Global Compact.

Læs den fulde version af fremskridtsrapporten på Global Compacts hjemmeside her:

https://www.unglobalcompact.org/system/attachments/cop_2016/269671/original/Communication_on_Progress_15.pdf?1458211773

Mål og politikker for de underrepræsenterede køn

I Bording Koncernen er det afgørende ved udnævnelse og ansættelse af ledende medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer, at de mest kvalificerede kandidater foretrækkes. Bording vil i sin søgen efter kvalificerede kandidater gøre en ekstra indsats for, at finde kvalificerede kvindelige kandidater, der på nuværende tidspunkt er underrepræsenteret blandt ledende medarbejdere i Bording Koncernen. Den lave repræsentation skyldes blandt andet, at branchen traditionelt er domineret af mænd på alle niveauer, hvorfor Koncernen i dag har få kvindelige ledere.

For nærværende er der ingen generalforsamlingsvalgte kvinder i bestyrelsen for F.E. Bording A/S, idet der ikke hidtil har været egnede opstillede kandidater. Det er bestyrelsens målsætning, at der senest i 2017 skal vælges mindst et kvindeligt medlem af bestyrelsen ud over eventuelle medarbejderrepræsentanter. Blandt de 37 ledende medarbejdere i Bording Koncernen er for nærværende 6 kvinder. Det er Bordings ambition at have mindst 25 % kvindelige ledere inden 2018.

Corporate Governance

Bording Corporate Governance følger de danske anbefalinger for god selskabsledelse, med få undtagelser. For et fyldestgørende indblik i vores Corporate Governance, anbefaler vi, at interesserede læser den samlede lovpligtige redegørelse for vores virksomhedsledelse, som findes her:

<https://www.febording.dk/wp-content/uploads/2016/03/Corporate-Governance-2015.pdf>.

Bestyrelsen, direktionen og koncernledelsen

Bestyrelsen er i F.E. Bording, det øverste samt det centrale ledelsesorgan. Bestyrelsen er både strategisk sparringspartner, samt kontrollant af direktionen og koncernledelsens dispositioner og ansvarlig for opfølgning og ansættelse heraf.

I Bording Koncernen ved vi, at hensigtsmæssig og tilfredsstillende styring af Koncernens aktiviteter sker gennem et godt og konstruktivt samarbejde mellem bestyrelsen, direktionen og koncernledelsen. I sammensætningen af bestyrelsen vægtes det derfor, at medlemmerne har alsidige faglige profiler, erhvervmæssig erfaring og skandinavisk repræsentation. Bestyrelsen indstiller de bedst kvalificerede profiler til valg til bestyrelsen, og ser gerne, at der også

Bording Koncernen

bliver en kvindelig repræsentant ud over medarbejderrepræsentanten. For os er det ligeledes vigtigt, at der er balance mellem fornyelse og kontinuitet samt uafhængighed. Det mener vi skaber en hensigtsmæssig løsning af bestyrelsens opgaver.

Alle generalforsamlingsvalgte medlemmer er på valg hvert år.

Bording Koncernen

Bestyrelsen

Raimo Issal

Formand for bestyrelsen

Doktor i økonomi, svensk

Født 10. september 1953, medlem af bestyrelsen siden 2005. Antal aktier 0.

Erhvervs erfaring som virksomhedskonsulent, direktør og bestyrelsesmedlem for svenske og internationale koncerner.

Samlet vederlag: 180 t. kr. Uafhængig.

Peter Norman,

Næstformand for bestyrelsen

HD Regnskab, HD Organisation

Født 30. juli 1967, medlem af bestyrelsen siden 2014. Antal aktier 0.

Erhvervs erfaring som finansdirektør, investment banker og management konsulent. Siden 2008 ansat som finansdirektør i TV 2 Danmark A/S. Samlet vederlag: 166 t. kr. Uafhængig.

Tillidshverv:

Bestyrelsesformand i:

Johannes Fog A/S

Bestyrelsesmedlem i:

Take Offer Holding ApS

Running 26 ApS

Tre af TV 2 Danmark A/S'

tilknyttede selskaber

Administrerende direktør i:

TV2 Networks A/S

Fonzie Aps

Keld Thorsen

Akademiingeniør, MBA

Født 26. december 1961, medlem af bestyrelsen siden 2013. Antal aktier 0.

Erhvervs erfaring som Administrerende direktør i danske og udenlandske virksomheder.

Samlet vederlag: 90 t. kr. Uafhængig.

Tillidshverv:

Bestyrelsesformand i:

Grafisk Kvik Service

Administration ApS

Glunz & Jensen Microflex A/S,

samt i Glunz & Jensens datter-

selskaber i udlandet

Bestyrelsesmedlem i:

C. A. Nielsen & Petersens

Maskinfabriker A/S (Nilpter A/S)

Administrerende direktør i:

Glunz & Jensen A/S

Bernt Johan Therp

Cand. Merc. i Finance & strategic management

Født 12. september 1983, medlem af bestyrelsen siden 2014. Antal aktier i selskabet 3.000.

Erhvervs erfaring som direktør i en international marketing koncern.

Pr. 1 januar 2016 ansat som Digital Direktør (CDO) i F.E. Bording.

Samlet vederlag: 90 t. kr. Afhængig.

Jeannett Thinghuus Sørensen, valgt af medarbejderne

Key Account Manager i Bording A/S, HMX/kontoruddannet

Født 5. juni 1969, medlem af bestyrelsen siden 2011. Antal aktier i selskabet 70.

Ansatt i Bording Koncernen siden 1989. Bestyrelses honorar: 60 t. kr. Afhængig.

Bording Koncernen

Kurt Jensen, valgt af medarbejderne

Chefkonsulent

Født 17. Marts 1956, medlem af bestyrelsen siden 2014. Antal aktier i selskabet 0.

Ansæt i Bording Koncernen siden 1986. Bestyrelsehonorar: 60 t. kr. Afhængig.

Tillidserhverv:

Valgt til bestyrelsen i Bording Data

A/S af medarbejderne.

Henrik Baadsager, valgt af medarbejderne

Økonomichef

Født 10. maj 1976, medlem af bestyrelsen siden 2015. Antal aktier i selskabet 0.

Ansæt i Bording Koncernen siden 2007. Bestyrelsehonorar: 41 t. kr. Afhængig.

Tillidshverv:

Bestyrelsesmedlem i:

Graphic Source A/S

Direktionen

Hans Therp

Administrerende direktør

Koncernledelsen

Anders H. Schack

Koncernøkonomidirektør (CFO)

Bernt Johan Therp

Digital Direktør (CDO)

Ernst Lykke Nielsen

Administrerende direktør i Bording Data A/S

Hans Therp

Administrerende direktør i F.E. Bording A/S

Kenneth Fritzon

Administrerende direktør i Bording AB, Bording AS og formand i A-Mail Kuverter A/S

Thomas Ladefoged

Kommerciel direktør (CCO)

Bording Koncernen

Risikostyring og intern kontrol

Bestyrelsen vedtager årligt en politik, samt relevante tiltag for at identificere, eliminere og reducere risici. Tiltag for at eliminere eller reducere risici, baseres på en vurdering af væsentlighed og det økonomiske rationale i de enkelte tiltag. Bestyrelsen og koncernledelsen foretager årligt en overordnet risikovurdering af risici i forbindelse med regnskabsaflæggelserne. Herunder risikoen for besvigelser og tab i forbindelse med Koncernens drift.

Vores kontrolaktiviteter tager udgangspunkt i risikovurderingen og sikrer, at ledelsens mål for Koncernens regnskabsaflæggelse overholdes. Kontrolaktiviteten omfatter manuelle og fysiske kontroller, samt generelle it-baserede kontroller. Der bliver foretaget besøg i dattervirksomheder, hvor kontroller bliver drøftet/kontrolleret. Herunder bliver der foretaget analyser af de enkelte virksomheder, hvor der foretages benchmarking på udvalgte nøgletal.

Der indhentes ydermere løbende supplerende oplysninger fra dattervirksomheder. Dels som et led i kontrol og dels grundet de supplerende oplysningskrav, i forbindelse med rapportering. Herudover er der foretaget kontrolbesøg i dattervirksomheder, hvor særlige risikoområder er gennemgået. Der indhentes herudover årligt en ledelseserklæring fra de rapporterende enheder, i relation til overholdelse af rapporteringskrav og lovgivning. Bording Koncernens informationspolitik fastlægger overordnet kravene til regnskabsaflæggelse, og til den eksterne finansielle rapportering i overensstemmelse med lovgivningen og forskrifterne herfor. Formålet med politikken er at sikre, at oplysningsforpligtelserne overholdes, og at oplysningerne er dækkende, fuldstændige og præcise. Det er ligeledes vigtigt, at medarbejderne har relevante informationer til rådighed for, at kunne gennemføre deres arbejdsopgaver inden for de regler, der er vedtaget og gældende for børsnoterede selskaber. Der arbejdes målrettet på at informere internt i Koncernen omkring retningslinjer og gældende interne kontroller.

Koncernen har en intern budget- og opfølgingsproces således, at udviklingen i resultater og forventninger løbende følges, og der handles på eventuelle uventede forhold.

De generalforsamlingsvalgte revisorer rapporterer i revisionsprotokollen til bestyrelsen, om væsentlige forhold og eventuelle svagheder i Koncernens interne kontrolsystemer, i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Mindre væsentlige forhold rapporteres til direktionen i Management Letters.

Bestyrelsen overvåger, at koncernledelsen reagerer effektivt på svigt og eventuelle svagheder eller mangler i risikostyringen og interne kontroller i relation til regnskabsaflæggelsen. Herunder konstaterede svagheder i dattervirksomheder og i forhold, som er rapporteret af Koncernens revisorer.

Kontakt til revisor

Bestyrelsen og direktionen har en regelmæssig dialog med den generalforsamlingsvalgte revisor. En gang årligt mødes revisor med selskabets bestyrelsesformand. Revisionshonorar aftales med revisionen med baggrund i et samlet oplæg til bestyrelsen.

Væsentlige risikofaktorer

Bestyrelsen og koncernledelsen har identificeret en række risikoforhold, som vurderes at have indflydelse på den samlede vurdering af Bording Koncernen.

Den ovenfor beskrevne risikostyringsproces har til formål, at reducere og imødegå disse risici. Risikostyring kan dog ikke forhindre fluktuationer i resultaterne som følge af nødvendige strukturelle ændringer eller konjunktursvingninger.

Bording Koncernen

Markedsrisiko

Koncernens mest markante risiko udgøres af markedsudviklingen. Den største megatrend der påvirker Koncernen – ligesom den i øvrigt påvirker en lang række andre brancher – er udviklingen der drives af digital innovation. Flere og flere produkter og tjenesteydelser digitaliseres helt eller delvist.

Koncernens bestyrelse og direktion er fuldt ud bevidst om nødvendigheden af, at imødegå udviklingen, og transformere Koncernen i denne retning.

Vigtigheden af at løfte kompetencerne indenfor det digitale område, er senest understreget af oprettelsen af en digital direktør stilling i koncerndirektionen.

Vi arbejder målrettet med dels at styrke vores eksisterende digitale løsninger, dels at konvertere traditionelle produkter og ydelser til nye medier og platforme, ligesom vurdering af digitale kompetencer er et vigtigt parameter når opkøbssemner evalueres.

Koncernens markedsmæssige eksponering er i øvrigt fornuftigt spredt mellem markeder, selskaber og løsninger som rummer de fleste dele af den markedsføringsmæssige værdikæde.

Erhvervsejendomme

Bording ejer flere erhvervsejendomme som fortrinsvis anvendes af Koncernen selv, men også udlejes til eksterne lejere, såfremt der er ledig kapacitet. Ejendommene har været i Bordings besiddelse i mange år, og det vurderes at markedsværdien ligger betydeligt over den bogførte værdi.

Debitorer

Der følges løbende op på alle forfaldne debitorer, og systemer til at støtte håndtering af rykkerprocedurer mv. optimeres til stadighed. Den finansielle risiko er fortsat begrænset, da Koncernens tilgodehavender er spredt på mange kunder og brancher. Ingen debitor udgør mere end 1% af aktiverne. Koncernen har få tab på debitorer, og størrelsen på de forfaldne tilgodehavender er reduceret mærkbart i 2015.

Valuta

Koncernen er eksponeret overfor udsving i valuta, primært gennem selskabernes driftsaktiviteter og i mindre grad via et lån i EUR. Koncernens nettovalutaeksponering udgjorde godt 2% af balancesummen ultimo 2015. Der foretages ingen spekulation i valutakursudsving, men forskellige sikringsinstrumenter vurderes til stadighed, og anvendes såfremt det er formålstjenstligt. Der henvises i øvrigt til note 27.

Renteniveau

Størstedelen af Koncernens rentebærende gæld på 114,6 mio.kr. er variabelt forrentet og dermed følsom overfor udsving i renteniveauet. Der henvises til note 27.

Aktiverne

Værdien af Koncernens aktiver vurderes løbende. De aktiverede goodwill beløb, i forbindelse med akquisitioner, samt aktiverede udviklingsomkostninger, er blandt andet underlagt en årlig nedskrivningstest.

Bording Koncernen

Aktionærinformation

Aktionærrelaterede nøgletal

Mio.kr.	2015	2014	2013	2012	2011
Aktiekapital (mio.kr.)	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8
Resultat pr. aktie EPS (kr.)	75	72	55	37	33
Udbytte pr. aktie (kr.)	24	12	12	12	12
Price Earningskvote (PE)	11,3	12,9	13,3	17,7	13,2
Price Cash Flow (PCF)	7,95	8,89	5,0	6,9	3,8
Kurs-/indre værdi (KI)	1,5	1,8	1,7	1,8	1,3
Indre værdi (kr.)	564	510	426	373	342
Børskurs pr. 31.12.	850	927	729	660	440

Resultat pr. aktie EPS er beregnet i overensstemmelse med IAS 33. Øvrige nøgletal er udarbejde i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger og Nøgletal 2015". Der henvises til definitioner og begreber i note 1.

Aktiekapital

Selskabets aktiekapital er opdelt i A- og B-aktier, således:

Aktie	Fondskode	Nominel Værdi	Stemmeret
A-aktier	Ej noteret	4.377.800	437.780
B-aktier	DK0010008028	29.418.200	294.182

Aktionærer, kapital og stemmer

Selskabets aktiekapital på 33,8 mio.kr. består af 43.778 stk. A-aktier med hver 10 stemmer og 294.182 stk. B-aktier med hver 1 stemme. Der er ikke præferencemæssige forskelle forbundet med de to aktieklasser, bortset fra stemmeretsdifferentieringen.

Aktionærsammensætning pr. 31.12.2015

	Antal A-aktier	Antal B-aktier	Antal aktier	Kapital %	Stemmer %
Selskabet af 1. august 1931 A/S	43.283	71.055	114.338	33,8	69,8
Øvrige navnenoterede	99	186.297	186.396	55,2	26,0
Ikke navnenoterede aktionærer	150	28.974	29.124	8,6	4,2
Egne aktier	246	7.856	8.102	2,4	0,0
I alt	43.778	294.182	337.960	100,0	100,0

F.E. Bording A/S indgår i koncernregnskabet Therp Holding ApS, 2860 Søborg. Selskabets administrerende direktør, Hans Therp, er hovedaktionær i Therp Holding ApS, som ejer Selskabet af 1. august 1931 A/S.

Andre aktionærer, som ejer mere end 5 % af aktiekapitalen:

- Olav W. Hansen A/S, Holmboes Allé 1, 8700 Horsens
- OKT Holding A/S, Parkovsvej 19, 2820 Gentofte
- Clearstream Banking AS Nomnee, Luxemburg
- Zoar Invest ApS, Skippersallé 3, 3480 Fredensborg

Bording Koncernen

Egne aktier m.v.

Bestyrelsen er af generalforsamlingen bemyndiget til, at erhverve egne aktier op til 10 % af aktiekapitalen til en kurs, der ikke kan afvige mere end 20 % fra den aktuelle børskurs. Selskabet har ikke truffet beslutning om systematisk opkøb af egne aktier, men foretager ved given lejlighed opkøb under forudsætning af, at kapitalberedskabet er større end det forventede behov.

Egne aktier anvendes blandt andet i forbindelse med opkøb af virksomheder.

Selskabet har ikke indgået aftaler eller fratrædelsesordninger, der påvirkes af ændringer i kontrollen med selskabet.

Udbytte

Det er F.E. Bording A/S' målsætning, at aktionærene skal opnå et afkast af deres investering i form af kursstigning og udbytte, der overstiger risikofri investering i obligationer. Udbetaling af udbytte skal ske under hensyntagen til fornøden konsolidering af egenkapitalen som grundlag for Koncernens fortsatte ekspansion.

Selskabsmeddelelser udsendt i 2015

Der er i regnskabsåret udsendt følgende meddelelser på NASDAQ Copenhagen:

Dato	2015
23/3	Årsregnskabsmeddelelse 2014
23/3	Fortsat fremgang for F.E. Bording indenfor Marketing Communication Services.
27/3	Indkaldelse til ordinær generalforsamling
30/3	Praetorian Research: Resultatvækst på 21% - bliver øget i år
23/4	Resume af ordinær generalforsamling i F.E. Bording A/S
27/5	Delårsrapport for 1. kvartal 2015
8/6	Praetorian Research: Ingen pardon
24/8	Delårsrapport 2. kvartal 2015
1/9	Praetorian Research: Tabt er tabt
23/11	Delårsrapport, 3. kvartal 2015
26/11	Praetorian Research: Væksten er væk
8/12	Finanskalender 2016
21/12	Meddelelse om aktiekøb fra insider

Indkaldelse til ordinær generalforsamling i F.E. Bording A/S

F.E. Bording A/S inviterer til ordinær generalforsamling torsdag den 7. april 2016 kl. 17.00. Generalforsamlingen afholdes på selskabets adresse Turbinevej 4-6, 2860 Søborg.

Bestyrelsen indstiller til generalforsamlingen:

- At der betales udbytte til aktionærene på 24 %
- At bestyrelsen i tiden indtil næste års generalforsamling bemyndiges til, at selskabet i overensstemmelse med Selskabsloven kan erhverve egne aktier til en købspris maksimalt svarende til den enhver tid gældende børskurs med tillæg på 20 %.

Bording Koncernen

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 2015 for F.E. Bording A/S.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards, som er godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber. Årsregnskabet for selskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af Koncernens og moderselskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af Koncernens og moderselskabets aktiviteter og Koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Koncernens og moderselskabets aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater, pengestrømme og finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Koncernen og moderselskabet står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

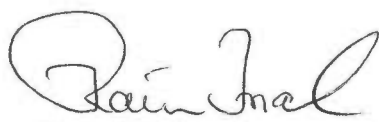
Søborg, den 18. marts 2016

Direktion

Hans Therp
Administrerende direktør

Bestyrelse

Raimo Daniel Issal
Formand

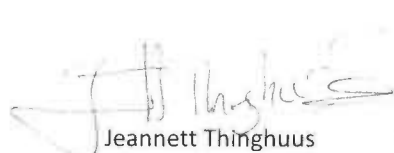
Peter Normann
Næstformand

Keld Thorsen

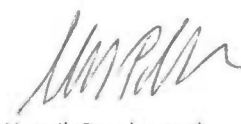
Bernt Johan Therp

Jeannett Thinghuus
Sørensen*

Kurt Jensen*

Henrik Baadsager*

*Valgt af medarbejderne

Bording Koncernen

Den uafhængige revisors erklæringer

Til kapitalejerne i F.E. Bording A/S

Påtegning på koncernregnskabet og årsregnskabet

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for F.E. Bording A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015. Koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel Koncernen som selskabet samt totalindkomstopgørelse og pengestrømsopgørelse for Koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber. Årsregnskabet for selskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber (koncernregnskabet), samt årsregnskabsloven (årsregnskabet for modervirksomheden). Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncernregnskabet og i årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risici for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevant for virksomhedens udarbejdelse af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af virksomhedens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af Koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2015 samt af resultatet af Koncernens og selskabets aktiviteter og Koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2015 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU og danske oplysningskrav for børsnoterede selskaber for så vidt angår koncernregnskabet samt i overensstemmelse med årsregnskabsloven for så vidt angår årsregnskabet.

Bording Koncernen

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vi har i henhold til årsregnskabsloven gennemlæst ledelsesberetningen. Vi har ikke foretaget yderligere handlinger i tillæg til den udførte revision af koncernregnskabet og årsregnskabet. Det er på denne baggrund vores opfattelse, at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet.

Aarhus, den 18. marts 2016

ERNST & YOUNG

Godkendt Revisionspartnerselskab

CVR.: 30 70 02 28

Jes Lauritzen
statsaut. revisor

Søren Jensen
statsaut. revisor

Bording Koncernen

Resultatopgørelse

t.kr.

	Note	2015	2014
Nettoomsætning	3	610.803	621.147
Vareforbrug	4	-301.594	-317.181
Bruttofortjeneste		309.209	303.966
Personaleomkostninger		-204.882	-194.609
Andre eksterne omkostninger		-55.881	-60.689
Andre driftsindtægter	7	10.495	4.336
Andre driftsomkostninger	7	-4.876	-1.898
Resultat før afskrivninger (EBITDA)		54.065	51.106
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver		-8.834	-6.561
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver		-10.333	-10.632
Resultat af primær drift		34.898	33.913
Andel af resultat efter skat i associerede virksomheder	8	486	927
Finansielle indtægter	10	1.631	1.859
Finansielle omkostninger	11	-5.045	-5.428
Resultat før skat		31.970	31.271
Skat af årets resultat	12	-6.334	-6.740
Årets resultat		25.636	24.531
Fordeles således:			
Minoritetsinteresserne		876	905
F.E. Bording A/S andel af resultatet		24.760	23.626
Resultat pr. aktie	13		
Resultat pr. aktie (EPS)		75,1	72,0
Udvandet resultat pr. aktie (EPS-D)		74,7	72,0

Totalindkomstopgørelse

Årets resultat		25.636	24.531
Anden totalindkomst			
Poster der kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen			
Valutakursreguleringer ved omregning af udenlandske enheder		1.382	-4.699
Skat af anden totalindkomst		0	0
Totalindkomst i alt		27.018	19.832
Fordeles således:			
Minoritetsinteresserne		579	347
F.E. Bording A/S andel af totalindkomsten		26.439	19.485

Bording Koncernen

Balance

t.kr.

	Note	2015	2014
Aktiver			
Langfristede aktiver			
Immaterielle aktiver	14		
Goodwill	24	109.150	109.322
Software		10.397	11.853
Færdiggjorte udviklingsprojekter		5.169	3.519
Udviklingsprojekter under udførelse		0	1.600
Andre immaterielle rettigheder		18.313	22.133
		<u>143.029</u>	<u>148.427</u>
Materielle aktiver	15		
Grunde og bygninger		54.375	59.988
Produktionsanlæg og maskiner		28.537	35.361
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		6.181	5.888
		<u>89.093</u>	<u>101.237</u>
Andre langfristede aktiver			
Kapitalandele i associerede virksomheder	8	16.784	17.756
Kapitalandele i andre virksomheder	9	4.970	2.233
Tilgodehavender	17	3.435	2.210
Udskudt skat	19	1.201	995
		<u>26.390</u>	<u>23.194</u>
Langfristede aktiver i alt		<u>258.512</u>	<u>272.858</u>
Kortfristede aktiver			
Varebeholdninger	16	38.600	34.406
Tilgodehavender	17	112.965	124.870
Tilgodehavende skat		2.118	1.137
Periodeafgrænsningsposter		4.774	4.448
Likvide beholdninger		12.891	10.720
Kortfristede aktiver i alt		<u>171.348</u>	<u>175.581</u>
Aktiver i alt		<u>429.860</u>	<u>448.439</u>

Bording Koncernen

Balance

t.kr.

	Note	2015	2014
Passiver			
Egenkapital			
	18		
Aktiekapital		33.796	33.796
Reserve for valutakursregulering		-3.980	-5.659
Reserve for egne aktier		-7.481	-7.481
Overført resultat		136.133	119.202
Foreslået udbytte		8.110	4.055
Aktionærerne i F.E. Bording A/S		166.578	143.913
Minoritetsinteresser		24.061	24.440
Egenkapital i alt		190.639	168.353
Forpligtelser			
Langfristede forpligtelser			
Udskudt skat	19	16.762	17.721
Kreditinstitutter	20	39.349	46.377
		56.111	64.098
Kortfristede forpligtelser			
Kreditinstitutter	20	75.202	91.686
Leverandørgæld og andre forpligtelser		43.182	44.746
Gæld til associerede virksomheder		4.059	4.879
Anden gæld		47.263	55.566
Selskabsskat		1.094	3.192
Periodeafgrænsningsposter	21	12.310	15.919
		183.110	215.988
Forpligtelser i alt		239.221	280.086
Passiver i alt		429.860	448.439
Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser	22		
Operationelle leasing forpligtelser	23		
Nærtstående parter	26		
Finansielle risici og kapitalstyring	27		
Begivenheder efter balancedagen	28		

Bording Koncernen

Egenkapitalopgørelse

t.kr.

	Aktiekapital	Reserve for valutakursreguleringer	Reserve for egne aktier	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt	Minoritetsinteresser	Egenkapital i alt
Egenkapital 1. januar 2014	33.796	-1.517	-11.337	100.480	4.055	125.477	13.380	138.857
Totalindkomst 2014								
Årets resultat				19.571	4.055	23.626	905	24.531
Anden totalindkomst								
Valutakursregulering ved omregning af udenlandske enheder		-4.142				-4.142	-563	-4.705
Totalindkomst for perioden		-4.142		19.571	4.055	19.484	342	19.826
Transaktioner med kapitalejere								
Tilgang ved køb af dattervirksomhed							15.546	15.546
Udloddet udbytte					-4.055	-4.055	-1.051	-5.106
Udbytte egne aktier				147		147		147
Køb af minoritetsinteresser				-996		-996	-3.777	-4.773
Salg af egne aktier			3.856			3.856		3.856
Transaktioner med kapitalejere i alt	0	0	3.856	-849	-4.055	-1.048	10.718	9.670
Egenkapital 31. december 2014	33.796	-5.659	-7.481	119.202	4.055	143.913	24.440	168.353
Egenkapital 1. januar 2015	33.796	-5.659	-7.481	119.202	4.055	143.913	24.440	168.353
Totalindkomst 2015								
Årets resultat				16.650	8.110	24.760	876	25.636
Anden totalindkomst								
Valutakursregulering ved omregning af udenlandske enheder		1.679				1.679	-297	1.382
Totalindkomst for perioden		1.679		16.650	8.110	26.439	579	27.018
Transaktioner med kapitalejere								
Udloddet udbytte					-4.055	-4.055	-958	-5.013
Udbytte egne aktier				97		97		97
Aktiebaseret vederlæggelse				184		184		184
Transaktioner med kapitalejere i alt	0	0	0	281	-4.055	-3.774	-958	-4.732
Egenkapital 31. december 2015	33.796	-3.980	-7.481	136.133	8.110	166.578	24.061	190.639

Bording Koncernen

Pengestrømsopgørelse

t.kr.

	Note	2015	2014
Resultat før skat		31.970	31.271
Regulering for ikke likvide poster			
Af- og nedskrivninger	4	19.167	17.255
Andre ikke likvide poster		-2.873	-2.057
Finansielle indtægter	10	-1.631	-1.859
Finansielle omkostninger	11	5.045	5.428
Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital		51.678	50.038
Ændring i driftskapital	25	-2.424	-9.314
Pengestrøm fra primær drift		49.254	40.724
Renteindtægter modtaget		1.631	1.859
Renteomkostninger betalt		-5.045	-5.428
Pengestrøm fra ordinær drift		45.840	37.155
Betalt selskabsskat		-10.578	-2.935
Pengestrøm fra driftsaktivitet		35.262	34.220
Køb af materielle og immaterielle aktiver	14,15	-6.923	-7.079
Salg af materielle og immaterielle aktiver	14,15	7.947	618
Køb af dattervirksomheder og aktiviteter	24	0	-33.080
Køb af dattervirksomheder, betaling vedrører tidligere køb		-4.486	0
Køb af minoritetsinteresser		0	-4.773
Køb af kapitalandele i associeret virksomhed	8	0	-267
Køb af kapitalandele i anden virksomhed		-1.370	-540
Pengestrøm fra investeringsaktivitet		-4.832	-45.121
Fremmedfinansiering:			
Reduktion af gæld til kreditinstitutter	20	-16.484	1.174
Reduktion af langfristede gældsforpligtelser	20	-7.028	10.679
Udbytte minoritetsinteresser		-958	-1.051
Aktionærerne:			
Udbetalt udbytte		-4.055	-4.055
Udbytte egne aktier		97	147
Salg af egne aktier		0	3.856
Pengestrøm fra finansieringsaktivitet		-28.428	10.750
Periodens pengestrøm		2.002	-151
Likvider primo		10.720	11.254
Kursregulering af likvider		169	-383
Likvider ultimo		12.891	10.720

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes direkte af resultatopgørelsen og balancen.

Bording Koncernen

Oversigt over noter

1	Anvendt regnskabspraksis	36
2	Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	46
3	Segmentoplysninger	47
4	Omkostninger	50
5	Aktiebaseret vederlæggelse	52
6	Honorar til generalforsamlingsvalgte revisorer	54
7	Andre driftsindtægter og –omkostninger	54
8	Kapitalandele i associerede virksomheder	55
9	Kapitalandele i andre virksomheder	56
10	Finansielle indtægter	57
11	Finansielle omkostninger	57
12	Skat af årets resultat	57
13	Resultat pr. aktie	58
14	Immaterielle aktiver	58
15	Materielle aktiver	61
16	Varebeholdninger	62
17	Tilgodehavender	62
18	Egenkapital	64
19	Udskudt skat	66
20	Gæld til kreditinstitutter	68
21	Periodeafgrænsningsposter	70
22	Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser	70
23	Operationel leasing	70
24	Køb af dattervirksomheder	71
25	Ændring i driftskapital	75
26	Nærstående parter	76
27	Finansielle risici og kapitalstyring	77
28	Begivenheder efter balancedagen	78

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen

Koncernregnskabet for perioden 1. januar - 31. december 2015 aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkendt af EU. Koncernregnskabet aflægges herudover i overensstemmelse med de yderligere danske oplysningskrav, som gælder for børsnoterede selskabers årsrapporter.

Årsrapporten aflægges i danske kroner afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Bording Koncernen har pr. 1. januar 2015 ændret resultatopgørelsen fra funktionsopdelt til artsopdelt. Ændringen er en naturlig konsekvens af Koncernens mindre andel af traditionel produktion. Den artsopdelte regnskabsform egner sig bedre til en viden- og servicevirksomhed. Ændringerne har alene effekt på klassifikationen af omkostningerne i resultatopgørelsen.

Den anvendte regnskabspraksis, som er beskrevet nedenfor, er anvendt konsistent i regnskabsåret og for sammenligningstillene.

Implementering af nye standarder

F.E. Bording A/S har implementeret de standarder og fortolkningsbidrag, der i EU kræves anvendt i 2015. Ingen af disse har påvirket indregning og måling samt resultat pr. aktie i 2015.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden F.E. Bording (selskabet) og dattervirksomheder, hvori F.E. Bording har bestemmende indflydelse. Koncernen har bestemmende indflydelse på en virksomhed, hvis Koncernen er eksponeret for eller har ret til variable afkast fra sin involvering i virksomheden og har mulighed for at påvirke disse afkast gennem sin råderet over virksomheden. Ved vurderingen af, om Koncernen har bestemmende indflydelse, tages hensyn til de facto-kontrol og potentielle stemmerettigheder, der på balancetidspunktet er reelle og har substans. Virksomheder, hvori Koncernen udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse på driftsmæssige og finansielle beslutninger, klassificeres som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse foreligger, når Koncernen direkte eller indirekte ejer eller råder over mere end 20 % af stemmerettighederne, men mindre end 50 %.

Koncernregnskabet udarbejdes på baggrund af reviderede årsregnskaber for moderselskabet og de enkelte dattervirksomheder, opgjort efter Koncernens regnskabspraksis ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100 %. Minoritetsinteressernes andel af årets resultat og af egenkapitalen i dattervirksomheder, der ikke ejes 100 %, indgår som en del af Koncernens resultat henholdsvis egenkapital, men vises særskilt.

Virksomhedssammenslutninger

Ved køb af nye virksomheder, hvor moderselskabet opnår bestemmende indflydelse over den købte virksomhed, anvendes overtagelsesmetoden. De tilkøbte virksomheders identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet.

Immaterielle aktiver indregnes, såfremt de kan udskilles eller udspringer fra en kontraktlig ret, og dagsværdien kan opgøres pålideligt. Der indregnes udskudt skat af de foretagne omvurderinger.

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

Overtagelsestidspunktet er det tidspunkt, hvor Koncernen faktisk opnår kontrol over den overtagne virksomhed. Hvis kontrollen erhverves i flere trin, anses de kapitalandele, som Koncernen besidder umiddelbart før den sidste transaktion, hvor kontrollen opnås, for solgt og umiddelbart købt igen til dagsværdien på overtagelsestidspunktet. En eventuel forskel mellem salgsprisen og den regnskabsmæssige værdi af disse kapitalandele resulterer i en regnskabsmæssig gevinst/tab på den del, der allerede besiddes. Gevinst/tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster. Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem på den ene side købsvederlaget, værdien af minoritetsinteresser i den overtagne virksomhed og dagsværdien af eventuelle tidligere erhvervede kapitalinteresser, og på den anden side dagsværdien af de overtagne identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser indregnes som goodwill under immaterielle aktiver. Første værdiforringelsestest udføres inden udgangen af overtagelsesåret. Ved overtagelsen henføres goodwill til de pengestrømsfrembringende enheder, der efterfølgende danner grundlag for værdiforringelsestest. Værdien af goodwill er baseret på de forventede fremtidige pengestrømme, som aktiviteten forventes at bidrage med (kapitalværdien). Vurderingen tager udgangspunkt i budgetter og en forsigtig skønnet omsætningsudvikling samt en diskonteringsfaktor.

Nyerhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra anskaffelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for ny erhvervede virksomheder. Købsvederlaget for en virksomhed består af dagsværdien af det aftalte vederlag i form af overtagne aktiver, påtagne forpligtelser og udstedte egenkapitalinstrumenter. Hvis dele af købsvederlaget er betinget af fremtidige begivenheder eller opfyldelse af aftalte betingelser, indregnes denne del af købsvederlaget til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Omkostninger, der kan henføres til virksomhedssammenslutninger, indregnes direkte i resultatopgørelsen ved afholdelsen.

Hvis der på overtagelsestidspunktet er usikkerhed om identifikation eller måling af overtagne aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser eller fastlæggelsen af købsvederlaget, sker første indregning på baggrund af foreløbigt opgjorte værdier. Hvis det efterfølgende viser sig, at identifikation eller måling af købsvederlaget, overtagne aktiver, forpligtelser eller eventualforpligtelser var forkert ved første indregning, reguleres opgørelsen med tilbagevirkende kraft, herunder goodwill, indtil 12 måneder efter overtagelsen, og sammenligningstal tilpasses. Herefter reguleres goodwill ikke. Ændringer i skøn over betingede købsvederlag indregnes som hovedregel direkte i resultatopgørelsen.

Minoritetsinteresser

Ved første indregning måles minoritetsinteresser enten til dagsværdi eller til deres forholdsmæssige andel af dagsværdien af den overtagne virksomheds identificerbare aktiver, forpligtelser og eventualforpligtelser. I førstnævnte tilfælde indregnes der således goodwill vedrørende minoritetsinteressernes ejerandel i den overtagne virksomhed, mens der i sidstnævnte tilfælde ikke indregnes goodwill vedrørende minoritetsinteresser. Måling af minoritetsinteresser vælges transaktion for transaktion og anføres i noterne i forbindelse med beskrivelsen af overtagne virksomheder.

Fremmed valuta

For hver af de rapporterende virksomheder i Koncernen fastsættes en funktionel valuta. Den funktionelle valuta er den valuta, som benyttes i det primære økonomiske miljø, hvori den enkelte rapporterende virksomhed opererer. Transaktioner i andre valutaer end den funktionelle valuta er transaktioner i fremmed valuta.

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved den første indregning til den funktionelle valuta efter transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Tilgodehavender og gæld i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter statusdagens valutakurser. Realiserede og urealiserede valutakursgevinster og -tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Ved indregning i koncernregnskabet af virksomheder med en anden funktionel valuta end danske kroner, omregnes resultatopgørelserne til transaktionsdagens kurs, og balanceposterne omregnes til balancedagens valutakurser. Som transaktionsdagens kurs anvendes gennemsnitskurs for måneden. Kursforskelle, opstået ved omregning af disse virksomheders egenkapital ved årets begyndelse til balancedagens valutakurser samt ved omregning af resultatopgørelser fra transaktionsdagens kurs til balancedagens valutakurser, indregnes i anden totalindkomst i en særskilt reserve for valutakursreguleringer under egenkapitalen.

Resultatopgørelse

Nettoomsætningen omfatter indtægter fra salg og tjenesteydelser med fradrag af pris-, mængde- og kontrantrabatter. Salget indregnes i resultatopgørelsen i det år, hvor varens risiko overgår til kunden. Tjenesteydelser indregnes i takt med at ydelserne leveres.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, operationelle leasingaftaler m.v.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inkl. feriepenge og pensioner, samt andre omkostninger til social sikring m.v. af selskabets medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger indeholder poster af sekundær karakter i forhold til virksomhedens aktiviteter, her under avance/tab ved salg af materielle aktiver.

I Koncernens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af associerede virksomheders resultat efter skat og efter forholdsmæssig eliminering af andel af intern avance/tab.

Finansielle indtægter og omkostninger indeholder renter, kursgevinster, og -tab samt kursreguleringer vedrørende fremmed valuta samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen. Låneomkostninger vedrørende kvalificerende aktiver indregnes i kostprisen på disse aktiver.

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

F.E. Bording A/S og danske datterselskaber indgår i sambeskatning med F.E. Bording A/S' ultimative moderselskab og dette selskabs øvrige koncernselskaber. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). De sambeskattede selskaber indgår i acontoskatteordningen. Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Balance

Immaterielle aktiver

Goodwill

Goodwill indregnes ved første indregning i balancen til kostpris som beskrevet under "virksomheds-sammenslutninger". Efterfølgende måles goodwill til kostpris med fradrag af akkumulerede nedskrivninger. Der foretages ikke amortisering af goodwill.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill allokteres til Koncernens pengestrømsfrembringende enheder på overtagelsestidspunktet. Fastlæggelsen af pengestrømsfrembringende enheder følger den ledelsesmæssige struktur og interne økonomistyring.

Udviklingsprojekter

Udviklingsomkostninger, herunder software til videresalg, aktiveres til kostpris og afskrives lineært over den konkret vurderede brugstid (2-5 år), såfremt de opfylder betingelserne herfor. Kostprisen for udviklingsprojekter tillægges kostprisen låneomkostninger, som kan henføres til udviklingsprojektet. Øvrige udviklingsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen, efterhånden som omkostningerne afholdes.

Intern software indregnes til anskaffelses- eller kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Intern software afskrives over 3-10 år.

Andre immaterielle aktiver

Andre immaterielle aktiver, herunder immaterielle aktiver erhvervet i forbindelse med virksomhedssammenslutninger, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Andre immaterielle aktiver afskrives lineært over den forventede brugstid, der udgør:

Kundeaftaler/relationer:

Afhænger af aftaler. Hvis der ikke foreligger en tidsbestemt aftale med kunden, afskrives over maksimalt 7 år.

Materielle aktiver

Materielle aktiver indregnes til anskaffelses- eller kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Kostprisen på materielle aktiver omfatter anskaffelsesprisen, samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, inkl. låneomkostninger, indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. Kostprisen på et samlet aktiv opdeles i separate bestanddele, der afskrives hver for sig, hvis brugstiden på de enkelte bestanddele er forskellige.

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod eller en tilnærmet værdi for denne som diskonteringsfaktor. Operationelle leasingforpligtelser omkostningsføres løbende, mens de tilhørende fremtidige forpligtelser oplyses i noten om eventualforpligtelser.

Efterfølgende omkostninger, f.eks. ved udskiftning af bestanddele af et materielt aktiv, indregnes i den regnskabsmæssige værdi af det pågældende aktiv, når det er sandsynligt, at afholdelsen vil medføre fremtidige økonomiske fordele for Koncernen. De udskiftede bestanddele ophører med at være indregnet i balancen, og den regnskabsmæssige værdi overføres til resultatopgørelsen. Alle andre omkostninger til almindelig reparation og vedligeholdelse indregnes i resultatopgørelsen ved afholdelsen.

Afskrivninger på materielle aktiver, herunder finansielt leasede aktiver, foretages lineært over den forventede brugstid:

Bygninger 25-50 år

Produktionsanlæg og maskiner 5-10 år

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar 2-10 år

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet scrapværdi efter afsluttet brugstid. Scrapværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger scrapværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Der afskrives ikke på grunde.

Andre langfristede aktiver

Kapitalandele i associerede virksomheder måles efter den indre værdis metode.

Kapitalandele i andre virksomheder, hvor selskabet ikke har bestemmende eller betydelig indflydelse måles til til kostpris eller en lavere genindvindingsværdi.

Tilgodehavende hos associerede virksomheder nedskrives i det omfang, tilgodehavendet vurderes uerholdeligt. Udsudte skatteaktiver vurderes årligt og indregnes kun i det omfang, det er sandsynligt, at de vil blive udnyttet inden for en 3-5 årig periode.

Værdiforringelse af langfristede aktiver

Goodwill og øvrige immaterielle aktiver med udefinerbar brugstid testes årligt for værdiforringelse, første gang inden udgangen af overtagelsesåret.

Den regnskabsmæssige værdi af goodwill testes for værdiforringelse sammen med de øvrige langfristede aktiver i den pengestrømsfrembringende enhed, hvortil goodwill er allokeret, og nedskrives til genindvindingsværdi over resultatopgørelsen, såfremt den regnskabsmæssige værdi er højere. Genindvindingsværdien opgøres som hovedregel som nutidsværdien af de forventede fremtidige nettopengestrømme fra den virksomhed eller aktivitet (pengestrømsfrembringende enhed), som goodwill er knyttet til. Nedskrivning af goodwill indregnes på en separat linje i resultatopgørelsen.

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

Den regnskabsmæssige værdi af øvrige langfristede aktiver vurderes årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse. Når en sådan indikation er til stede, beregnes aktivets genindvindingsværdi. Genindvindingsværdien er den højeste af aktivets dagsværdi med fradrag af forventede afhændelsesomkostninger eller kapitalværdi.

Kortfristede aktiver

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere. Varer under fremstilling samt egne producerede færdigvarer indregnes til kostpriser, omfattende materialer og direkte produktionsomkostninger med tillæg af indirekte produktionsomkostninger, der omfatter indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Egenkapital

Udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklarationstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen. Egne aktier, indregnes til kostprisen direkte på egenkapitalen under overført resultat. Sælges egne aktier, indregnes vederlaget tilsvarende direkte på egenkapitalen. Udbytte for egne aktier indregnes direkte på egenkapitalen under overført resultat.

Reserve for valutakursregulering i koncernregnskabet omfatter kursdifferencer, opstået ved omregning af regnskaber for udenlandske virksomheder fra deres funktionelle valutaer til danske kroner.

Aktieoptionsprogram

Egenkapitalafregnede aktieoptioner måles til dagsværdien på tildelingstidspunktet, og værdien indregnes i resultatopgørelsen under personaleomkostninger over perioden, hvor den endelige ret til optionerne opnås. Modposten hertil indregnes direkte i egenkapitalen som en ejertransaktion.

I forbindelse med første indregning af aktieoptionerne skønnes over antallet af optioner, medarbejderne forventes at erhverve ret til. Efterfølgende justeres for ændringer i skønnet over antallet af retserhvervede optioner, således at den samlede indregning baseres på det faktiske antal retserhvervede optioner.

Dagsværdien af de tildelte optioner estimeres ved anvendelse af en værdiansættelsesmodel, der tager hensyn til de betingelser og vilkår, der knytter sig til de tildelte aktieoptioner.

Langfristede forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. I tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

forskellige beskatningsregler m.v., måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktiver henholdsvis afvikling af forpligtelsen. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed. Udskudt skat beregnes på grundlag af de skattemæssige regler og satser i de respektive lande, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Hensatte forpligtelser indregnes, når Koncernen som følge af en begivenhed indtruffet før eller på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden. I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under kortfristede aktiver omfatter forudbetalte omkostninger mv., der indregnes til amortiseret kostpris. Periodeafgrænsningsposter indregnet under kortfristede forpligtelser omfatter udskudte indtægter, der indregnes til kostpris.

Leasing

Leasingforpligtelse opdeles regnskabsmæssigt i finansielle og operationelle leasingforpligtelser.

En leasingaftale klassificeres som finansiel, når den i al væsentlighed overfører risici og fordele ved at leje det leasede aktiv. Andre leasingaftaler klassificeres som operationelle.

Den regnskabsmæssige behandling af finansielt leasede aktiver og den tilhørende forpligtelse er beskrevet i afsnittene om materielle aktiver henholdsvis finansielle forpligtelser.

Leasingydelse vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Aktiver, som udlejes på operationelle leasingvilkår, indregnes, måles og præsenteres i balancen som Koncernens øvrige aktiver af tilsvarende type og lejeindtægter indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen for Koncernen opstilles efter den indirekte metode med udgangspunkt i koncernresultatet før skat. Pengestrømsopgørelsen viser Koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som Koncernens andel af resultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital samt betalt selskabsskat.

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

Pengestrøm til investeringsaktivitet

Pengestrømme til investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle-, materielle- og finansielle aktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalinger til/fra aktionærer samt optagelse af lån og afdrag på rentebærende gæld.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger.

Anvendt regnskabspraksis for segmentoplysninger

Segmentoplysningerne er udarbejdet i overensstemmelse med Koncernens anvendte regnskabspraksis og følger den interne ledelsesrapportering.

Segmentindtægter og -omkostninger samt segmentaktiver og -forpligtelser omfatter de poster, der direkte kan henføres til de enkeltes segment, og de poster, der kan allokeres til det enkelte segment på et pålideligt grundlag. Ikke-fordelte poster omfatter primært aktiver og forpligtelser samt indtægter og omkostninger vedrørende Koncernens administrative funktioner, investeringsaktivitet og indkomstskatter.

Langfristede aktiver i segmentet omfatter de langfristede aktiver, som anvendes direkte i segmentets drift, herunder immaterielle og materielle aktiver samt kapitalandele i associerede virksomheder. Kortfristede aktiver i segmentet omfatter de kortfristede aktiver, som anvendes direkte i segmentets drift, herunder varebeholdninger, tilgodehavender fra salg, andre tilgodehavender, forudbetalte omkostninger og likvide beholdninger.

Segmentforpligtelser omfatter forpligtelser, der er afledt af segmentets drift, herunder leverandører af varer og tjenesteydelser og anden gæld.

Ny regnskabsregulering

En række nye standarder og fortolkningsbidrag, der ikke er obligatoriske for F.E. Bording A/S ved udarbejdelsen af årsrapporten for 2015, er udsendt, herunder IFRS 14-16 og ændringer til IFRS 9. F.E. Bording A/S er i færd med at analysere effekten heraf. Ingen af dem forventes at få væsentlig indvirkning på regnskabsaflæggelsen for F.E. Bording A/S. Det vurderes dog, at IFRS 16 vil få nogen betydning, da Koncernen har minimumsleasingforpligtelser i størrelsesorden 44 mio.kr. der fremover skal indregnes i balancen senest fra 2019.

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

Nøgletal

Resultat pr. aktie (EPS) og Ud vandet resultat pr. aktie (EPS-D) opgøres i overensstemmelse med IAS 33. Øvrige nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Finansforeningens "Anbefalinger & Nøgletal 2015".

De i årsrapporten anførte nøgletal er beregnet således:

Resultat før afskrivninger (EBITDA)	Resultat af primær drift tillagt afskrivninger
Gennemsnitlige nettoaktiver	Samlede aktiver med fradrag af ikke rentebærende forpligtelser
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat af primær drift} \times 100}{\text{Gennemsnitlige nettoaktiver}}$
Likviditetsgrad	$\frac{\text{Kortfristede aktiver}}{\text{Kortfristede forpligtelser}}$
Cash Flow Per Share (CFPS)	$\frac{\text{Pengestrømme fra driftsaktivitet}}{\text{Gennemsnitligt antal aktier}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Aktiver i alt, ultimo}}$
Udbytte pr. aktie	$\frac{\text{Udbytteprocent} \times \text{aktiens pålydende}}{100}$
Egenkapitalens forrentning	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$
Bruttoavance pr. medarbejder	$\frac{\text{Omsætning med fradrag af vareforbrug}}{\text{Gennemsnitlig antal medarbejdere}}$
Resultat pr. aktie (EPS)	$\frac{\text{Resultat}}{\text{Gennemsnitligt antal aktier i omløb}}$
Ud vandet resultat pr. aktie	$\frac{\text{Resultat}}{\text{Gennemsnitligt antal ud vandet aktier i omløb}}$

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for Koncernen fortsat

Price Earningskvote (PE)	Børskurs ----- EPS
Price Cash Flow (PCFS)	Børskurs ----- CFPS
Kurs-/indre værdi (KI)	Børskurs ----- Indre værdi
Indre værdi	Egenkapital ----- Antal aktier ultimo

Noter

2. Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Nedskrivningstests for goodwill

Ledelsen har pr. 31. december 2015 gennemført en værdiforringelsestest af goodwill. Nedskrivningstesten er baseret på godkendte budgetter og estimater, der udtrykker ledelsens forventninger til fremtidig omsætning og pengestrøm.

Genindvindingsværdien opgøres med udgangspunkt i beregninger af enhedernes kapitalværdi (nyttéværdi). De væsentligste usikkerheder er i den forbindelse knyttet til fastlæggelse af diskonteringsfaktorer, salgsmængder og salgspriser.

På grundlag af de foretagne værdiforringelsestest er der ikke fundet grundlag for nedskrivninger. Der henvises til note 14 vedrørende nedskrivningstest.

Nedskrivningstest for udviklingsprojekter

De anvendte skøn er baseret på forudsætninger, som ledelsen vurderer er forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige.

Ledelsen har i 2015 gennemført en værdiforringelsestest af den regnskabsmæssige værdi af udviklet software til videresalg. Det vurderes, at genindvindingsværdien overstiger den regnskabsmæssige værdi.

Debitorer

Debitorstyring har stadig særlig bevågenhed i Koncernen. Mulige debitortab udgør en begrænset økonomisk risiko, da Koncernens tilgodehavender er spredt på mange kunder og brancher.

Ved opgørelsen af regnskabsmæssig værdi af visse aktiver og forpligtelser kræves skøn over, hvorledes fremtidige begivenheder påvirker værdien af disse aktiver og forpligtelser på balancedagen. Skøn, der er væsentlige for regnskabsaflæggelsen, foretages blandt andet ved opgørelsen af af- og nedskrivninger og eventualforpligtelser og -aktiver.

Noter

3. Segmentoplysninger

t.kr.

2015

	Grafisk Kommuni- kation	IT-Kommuni- kation	Rappor- terings- pligtige seg- menter i alt
Omsætning til eksterne kunder	539.382	71.421	610.803
Omsætning mellem segmenter	42.880	2.529	45.409
Segmentomsætning i alt	582.262	73.950	656.212
Vareforbrug	-332.627	-14.376	-347.003
Bruttofortjeneste	249.635	59.574	309.209
Personaleomkostninger	-153.867	-43.977	-197.844
Andre eksterne omkostninger	-48.290	-7.936	-56.226
Andre driftsindtægter	2.026	90	2.116
Andre driftsomkostninger	-3.344	0	-3.344
Afskrivninger immaterielle	-4.598	-2.785	-7.383
Afskrivninger materielle	-9.190	-249	-9.439
Resultat af primær drift	32.372	4.717	37.089
Andel af resultat efter skat i associerede virksomheder	992	-506	486
Finansielle indtægter	344	917	1.261
Finansielle omkostninger	-1.633	-452	-2.085
Andre driftsposter			
Resultat før skat	32.075	4.676	36.751
Segmentaktiver	208.569	31.320	239.889
Anlægsinvesteringer*	3.814	3.109	6.923
Kapitalandele i associerede virksomheder	16.784	0	16.784
Segmentforpligtelser	109.322	21.499	130.821

*Anlægsinvesteringer omfatter immaterielle og materielle aktiver.

Noter

	2014		
	Grafisk Kommuni- kation	IT-Kommuni- kation	Rappor- terings- pligtige seg- menter i alt
Omsætning til eksterne kunder	544.527	76.620	621.147
Omsætning mellem segmenter	41.368	3.525	44.893
Segmentomsætning i alt	585.895	80.145	666.040
Vareforbrug	-343.413	-18.661	-362.074
Bruttofortjeneste	242.482	61.484	303.966
Personaleomkostninger	-143.650	-44.654	-188.304
Andre eksterne omkostninger	-52.058	-7.816	-59.874
Andre driftsindtægter	563	164	727
Andre driftsomkostninger	-297	0	-297
Afskrivninger immaterielle	-3.375	-1.742	-5.117
Afskrivninger materielle	-8.922	-262	-9.184
Resultat af primær drift	34.743	7.174	41.917
Andel af resultat efter skat i associerede virksomheder	1.055	-128	927
Finansielle indtægter	800	690	1.490
Finansielle omkostninger	-1.682	-273	-1.955
Resultat før skat	34.916	7.463	42.379
Segmentaktiver	269.027	36.179	305.206
Anlægsinvesteringer*	33.382	1.851	35.233
Kapitalandele i associerede virksomheder	17.756	0	17.756
Segmentforpligtelser	140.521	24.937	165.458

*Anlægsinvesteringer omfatter immaterielle og materielle aktiver.

Bording Koncernen

Noter

3. Segmentoplysninger fortsat	2015		2014	
t.kr.				
	Om-	Lang-	Om-	Lang-
	sætning	fristede	sætning	fristede
		aktiver		aktiver
Geografiske oplysninger*				
Danmark	436.092	63.325	401.666	71.360
Sverige	177.132	20.095	203.892	22.558
Norge	42.988	3.483	60.482	3.954
I alt	656.212	86.903	666.040	97.872

*) Baseret på selskabernes hjemsted.

Fordeling af omsætning

	2015	2014
Salg af varer mv.	487.384	513.019
Tjenesteydelser	123.419	108.128
Omsætning i alt	610.803	621.147

Væsentlige kunder

Der er ingen kunder, der udgør 5 % eller mere af koncernomsætningen.

Afstemning af rapporteringspligtige segmenters omsætning, resultat, aktiver og forpligtelser

	2015	2014
Omsætning		
Segmentomsætning for rapporteringspligtige segmenter	656.212	666.040
Eliminering af intern omsætning mellem segmenter	-45.409	-44.893
Omsætning i alt jf. resultatopgørelse	610.803	621.147
Resultat		
Segmentresultat før skat for rapporteringspligtige segmenter	36.751	42.379
Resultat af ikke fordelt koncernomkostning	-4.781	-11.108
Resultat før skat jf. resultatopgørelsen	31.970	31.271
Aktiver		
Totale aktiver for rapporteringspligtige segmenter	239.889	305.206
Andre ikke-fordelte aktiver, koncernfunktion mv.	189.971	143.233
Aktiver i alt jf. balancen	429.860	448.439
Forpligtelser		
Totale forpligtelser for rapporteringspligtige segmenter	130.821	165.558
Andre ikke-fordelte aktiver, koncernfunktion mv.	108.400	114.528
Forpligtelser i alt jf. balancen	239.221	280.086

Bording Koncernen

Noter

4. Omkostninger	2015	2014
t.kr		
Årets vareforbrug	301.594	317.181
Der er ikke foretaget nedskrivninger i 2015. (2014: 0)		
Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	173.138	163.694
Bidragbaserede pensionsordninger	7.836	7.348
Aktiebaseret vederlag	188	0
Andre omkostninger til social sikring	16.706	16.392
Øvrige personaleomkostninger	7.014	7.175
	204.882	194.609
Gennemsnitligt antal medarbejdere	380	356

Aflønning af bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere

	2015			2014		
	Moderselskabets Bestyrelse	Moderselskabets direktion	Øvrige ledende medarbejdere	Moderselskabets Bestyrelse	Moderselskabets direktion	Øvrige ledende medarbejdere
Gager og honorarer	706	2.249	4.845	651	1.877	4.048
Pensionsbidrag			604			472

Der stilles fri bil til rådighed for moderselskabets direktion og øvrige ledende medarbejdere.

Bording Koncernen

Noter

	2015	2014
4. Omkostninger forsat		
t.kr		
Det samlede vederlag til de enkelte medlemmer af direktion og bestyrelse udgør:		
Direktion		
Hans Therp, adm. direktør	2.249	1.877
Bestyrelse		
R. Issal, formand	180	152
P. Normann, næstformand	166	93
E. Sandal, formand indtil 24. april 2014	0	57
B. Therp	90	61
K. Thorsen	90	90
H. Therp	0	19
K. Jensen	60	54
F. Madsen	0	5
J. Hansen	19	60
J. Thinghuus Sørensen	60	60
H. Baadsager Pedersen	41	0
	<u>706</u>	<u>651</u>
	2015	2014
Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger, immaterielle aktiver	8.834	6.623
Afskrivninger, materielle aktiver	10.333	10.632
	<u>19.167</u>	<u>17.255</u>
	2015	2014
Udviklingsomkostninger		
Afholdte udviklings- og produktintroduktionsomkostninger	10.270	4.500
Udviklingsomkostninger indregnet under immaterielle aktiver, note 14	-2.835	-1.600
Afskrivninger	2.785	1.742
Årets udviklings- og produktintroduktionsomkostninger indregnet i resultatopgørelsen	<u>10.220</u>	<u>4.642</u>

Noter

5. Aktiebaseret vederlæggelse

F. E. Bording A/S har i 2015 etableret et aktieoptionsprogram rettet mod ledende medarbejdere, herunder direktører og ledende medarbejdere i dattervirksomheder. F. E. Bordings direktion er ikke omfattet af optionsprogrammet. Antallet af aktieoptioner, som tildeles hver af ovennævnte personer, fastsættes årligt af bestyrelsen.

Aktieoptionsprogrammet omfatter i alt 1.400 stk. aktieoptioner pr. 31. december 2015.

Specifikation af udestående aktieoptioner

	Øvrige ledende med- arbejdere	Antal i alt
Udestående ved årets begyndelse 2015	0	0
Tildelt	1.400	1.400
Bortfaldet	0	0
Udnyttet	0	0
Udløbet	0	0
I alt udestående ved årets slutning	<u>1.400</u>	<u>1.400</u>

Hver aktieoption giver optionsejeren ret til at købe én eksisterende B-aktie a nom. 100 kr. i F.E. Bording A/S. De udestående optioner svarer til 0,4 % af aktiekapitalen, hvis samtlige aktieoptioner udnyttes.

Optionerne er udstedt til en udnyttelseskurs på 100. Udnyttelse af aktieoptionerne er betinget af, at optionsindehaveren er i uopsagt stilling på udnyttelsestidspunktet. Der gælder i visse situationer særlige bestemmelser ved fratrædelse før retserhvervelse samt ved ændringer i selskabets kapitalforhold m.v.

Optionerne kan alene udnyttes i perioder af 14 dage umiddelbart efter offentliggørelsen af selskabets årsrapport for 2018-2022.

Noter

5. Aktiebaseret vederlæggelse (fortsat)

Forudsætningerne for opgørelsen af dagsværdien på tildelingstidspunktet er som følger:

	Tildeling i 2015
Forventet volatilitet	22%
Forventet løbetid	3,8 år
Forventet udbytte pr. aktie	12 kr.
Risikofri rente	0,4 %
 Øvrige oplysninger om optionsprogram	
Gennemsnitlig aktiekurs (kr.)	870
Udnyttelseskurs (kr.)	100
Dagsværdi i kr. pr. option	730
Dagsværdi i alt i t.kr.	1.022
Kan udnyttes fra	Marts 2019
Kan udnyttes til	Marts 2023

Den beregnede dagsværdi ved tildeling er baseret på en Black-Scholes-model til værdiansættelse af optioner.

Den forventede volatilitet er baseret på den historiske volatilitet det seneste år.

Noter

	2015	2014
6. Honorar til generalforsamlingsvalgte revisorer		
t.kr.		
Samlet honorar til ERNST & YOUNG kan specificeres således:		
Lovpligtig revision	703	698
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	0
Skatte- og momsmæssig rådgivning	44	30
Andre ydelser	192	104
	<u>939</u>	<u>832</u>
Samlet honorar til øvrige revisorer kan specificeres således:		
Lovpligtig revision	444	474
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	0
Skatte- og momsmæssig rådgivning	0	0
Andre ydelser	79	114
	<u>523</u>	<u>588</u>
7. Andre driftsindtægter og –omkostninger		
t.kr.		
Andre driftsindtægter		
Huslejeindtægter	1.615	1.770
Huslejeindtægter fra associerede virksomheder	628	1.675
Leasingindtægter på maskine til associerede virksomheder	69	147
Gevinst ved salg af langfristede aktiver	2.395	417
Øvrigt	5.788	327
	<u>10.495</u>	<u>4.336</u>
Andre driftsomkostninger		
Omkostninger vedr. udlejet ejendom	1.532	1.601
Tab ved salg af langfristede aktiver	56	233
Hensat til kapacitetsreduktion, Sverige	3.200	0
Øvrigt	88	64
	<u>4.876</u>	<u>1.898</u>

Bording Koncernen

Noter

8. Kapitalandele i associerede virksomheder	2015	2014
t.kr.		
Kostpris 1. januar	21.948	21.681
Tilgang	0	267
Afgang	-2.400	
Kostpris 31. december	19.548	21.948
Reguleringer 1. januar	-4.192	-5.142
Årets udbytte	-105	-105
Årets kursregulering	628	0
Andel af årets resultat	486	927
Afgang	-87	0
Overført til modregning i tilgodehavender	506	128
Reguleringer 31. december	-2.764	-4.192
Regnskabsmæssig værdi 31. december	16.784	17.756

		2015	2014
	Hjemsted	Ejerandel	Ejerandel
A-Mail Holding A/S	Vejle	50%	50%
KLS Grafisk Hus A/S*	Hvidovre	19%	30%
Interket A/S	Horsens	26%	26%
Bording Vista Ltd.	Bangladesh	50%	50%

*KLS Grafisk Hus A/S er pr. 30.06.2015 overgået til kapitalandele i andre virksomheder.

	Interket A/S		Øvrige associerede virksomheder	
	2015	2014	2015	2014
Omsætning	386.490	353.648	31.436	86.824
Årets resultat	2.124	6.116	-140	-48
Aktiver	212.930	192.731	18.616	55.640
Forpligtelser	159.831	143.360	6.939	42.791
Bording Koncernens andel				
Egenkapital	14.226	12.669	2.558	4.046
Årets resultat	624	966	-138	-39

Noter

9. Kapitalandele i andre virksomheder	2015	2014
t.kr.		
Kostpris 1. januar	2.400	1.860
Tilgang	2.737	540
Kostpris 31. december	5.137	2.400
Reguleringer 1. januar	-167	-167
Årets værdiregulering indregnet i resultatopgørelsen	0	0
Nedskrivninger 31.12	-167	-167
Bogført værdi 31.12	4.970	2.233

Kapitalandele i andre virksomheder pr. 31. december 2015 består af aktier i 2Trace A/S, KLS Grafisk Hus A/S samt Circle Research & Development ApS.

Tilgang i 2015 er 2Trace A/S (800 t.kr), KLS Grafisk Hus A/S (1.367 t.kr.) samt Circle Research & Development ApS (570 t.kr).

KLS Grafisk Hus A/S er i året gået fra en ejerandel fra 30% til 19%.

Kapitalandelene i andre virksomheder er indregnet til kostprisen, da det ikke er muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi.

Noter

	2015	2014
10. Finansielle indtægter		
t.kr.		
Renter, likvide beholdninger m.v.	323	253
Renter fra associerede virksomheder	139	135
Valutakursgevinster	1.169	1.471
	<u>1.631</u>	<u>1.859</u>
Renter på finansielle aktiver målt til amortiseret kostpris udgør	<u>462</u>	<u>388</u>
11. Finansielle omkostninger		
t.kr.		
Renter, bank- og prioritetsgæld m.v.	4.003	4.670
Valutakurstab	1.042	758
	<u>5.045</u>	<u>5.428</u>
Renter på finansielle forpligtelser målt til amortiseret kostpris udgør	<u>4.003</u>	<u>4.670</u>
12. Skat af årets resultat		
t.kr.		
Årets skat kan opdeles således:		
Skat af årets resultat	6.334	6.740
	<u>6.334</u>	<u>6.740</u>
Skat af årets resultat fremkommer således:		
Aktuel skat	7.833	5.525
Udskudt skat	-1.386	1.301
Ændring af skatteprocent i Danmark	-24	-86
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-89	0
	<u>6.334</u>	<u>6.740</u>
Skat af årets resultat kan forklares således:		
Beregnet 23,5 % / 24,5 % skat af resultat før skat	7.513	7.661
Regulering af beregnet skat i udenlandske tilknyttede virksomheder i forhold til 23,5 % / 24,5 %	-81	-400
Skatteeffekt af:		
Ikke-skattepligtige indtægter	-1.198	-115
Ikke-fracdagsberettigede omkostninger	233	250
Andre reguleringer, netto	-20	-570
Ændret skattesats i Danmark på udskudt skat	-24	-86
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-89	0
	<u>6.334</u>	<u>6.740</u>
Effektiv skatteprocent	<u>19,8 %</u>	<u>21,6 %</u>

Bording Koncernen

Noter

13. Resultat pr. aktie	2015	2014
t.kr.		
Årets resultat	25.636	24.531
Minoritetsinteressernes andel af koncernresultatet	-876	-905
F.E Bording A/S' andel af årets resultat	24.760	23.626
Gennemsnitlig antal aktier	337.960	337.960
Gennemsnitlig antal egne aktier	-8.102	-9.814
Gennemsnitlig antal aktier i omløb	329.858	328.146
Resultat pr. aktie á 100 kr.	75,1	72,0
Udvandet resultat pr. aktie á 100 kr.	74,7	72,0

14. Immaterielle aktiver

t.kr.	2015				
	Goodwill	Software	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Udviklingsprojekter under udførelse	Andre immaterielle aktiver
Kostpris 1. januar	109.322	19.782	16.883	1.600	25.914
Valutakursregulering	-172	45			-78
Tilgang		806		2.835	
Overført			4.435	-4.435	
Afgang			-4.539		
Kostpris 31. december	109.150	20.633	16.779	0	25.836
Afskrivninger 1. januar		7.929	13.364		3.781
Valutakursregulering		6			-14
Afskrivninger		2.301	2785		3.756
Afgang			-4539		
Afskrivninger 31. december	0	10.236	11.610	0	7.523
Regnskabsmæssig værdi 31. december	109.150	10.397	5.169	0	18.313
Afskrives over		3-10 år	2-5 år		7 år

Andre immaterielle aktiver består af kunderelationer.

Noter

14. Immaterielle aktiver fortsat

t.kr.	2014					
	Goodwill	Software	Patenter og licenser	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Udviklingsprojekter under udførelse	Andre immaterielle aktiver
Kostpris 1. januar	77.125	20.597	1.504	15.344	1.600	6.921
Tilgang ved køb af dattervirksomhed og aktiviteter	34.057					19.000
Valutakursregulering	-1.860	-96	-29	-61		-471
Tilgang		1.208			1.600	
Overført				1.600	-1.600	464
Afgang		-1.927	-1.475			
Kostpris 31. december	109.322	19.782	0	16.883	1.600	25.914
Afskrivninger 1. januar		7.838	1.504	11.683		780
Valutakursregulering		-39	-29	-61		-122
Afskrivninger		2.057		1.742		2.824
Overført						299
Afgang		-1.927	-1.475			
Afskrivninger 31. december	0	7.929	0	13.364	0	3.781
Regnskabsmæssig værdi 31. december	109.322	11.853	0	3.519	1.600	22.133
Afskrives over		3-10 år	20-25 år	2-5 år		7 år

Goodwill er opstået i forbindelse med virksomhedskøb, der henvises til note 2 vedr. regnskabsmæssige skøn og vurderinger for nedskrivningstest.

Færdiggjorte og igangværende udviklingsprojekter vedrører i sin helhed internt oparbejdede projekter. Der er gennemført nedskrivningstest på færdiggjorte udviklingsprojekter, hvortil ledelsen vurderer, at genindvindingsværdien overstiger den regnskabsmæssige værdi.

Noter

14. Immaterielle aktiver fortsat

Nedskrivningstest

Goodwill

Ledelsen har pr. 31. december 2015 testet den regnskabsmæssige værdi af goodwill for værdiforringelse. Goodwill er allokert til følgende pengestrømsfrembringende enheder, der alle er indenfor segmentet Grafisk Kommunikation.

	Diskonteringsfaktor	Vækst efter 2020	Regnskabsmæssig værdi	
			2015	2014
Bording AB, Sverige	8,0 %	0,0 %	4.338	4.195
Bording MailIT AB, Sverige	8,0 %	0,5 %	5.115	4.947
Bording PRO A/S, Danmark	8,0 %	0,0 %	24.076	24.076
Bording Link A/S, Danmark	8,0 %	0,5 %	24.207	24.207
Bording Instore AB Sverige	8,0 %	0,0 %	6.107	5.907
Bording Cognito AS, Norge	8,2 %	1,0 %	11.250	11.933
RelationshusetGekko ApS, Danmark	8,0 %	1,0 %	34.057	34.057
I alt			<u>109.150</u>	<u>109.322</u>

Genindvindingsværdien (nyttéværdien) er fastlagt ved anvendelse af forventede nettopengestrømme på basis af forecast for årene 2016-20 (2014: 2015-19) godkendt af ledelsen og med diskonteringsfaktor efter skat på 8,0 for det danske og svenske marked og 8,2% for det norske marked på grund af en lidt højere fremmedkapitalomkostning.

De væsentligste forudsætninger er fastlæggelse af vækstrater, indtjeningsgrad og diskonteringsfaktor.

Den gennemsnitlige vækstrate brugt til ekstrapolering af fremtidige nettopengestrømme efter 2020 fremgår af tabellen ovenfor, og er begrundet som følger:

- Markedet for dialogbaseret markedsføring, som både Bording Cognito og RelationshusetGekko opererer i, rummer de største markedsmæssige muligheder på mellemlang og lang sigt. Den gennemsnitlige vækstrate efter 2020 er sat til 1%.
- Bording Link og Bording MailIT er godt på vej med digitale ydelser, hvorfor den langsigtede vækstrate efter 2020 er sat til 0,5%.
- For de øvrige selskaber er der anvendt en vækst i terminalperioden på 0% p.a.

Baseret på disse forudsætninger er den regnskabsmæssige værdi af goodwill i alle selskaber væsentlig mindre end den beregnede genindvindingsværdi.

Ledelsen vurderer, at sandsynlige ændringer i de grundlæggende forudsætninger ikke vil medføre, at den regnskabsmæssige værdi af goodwill vil overstige genindvindingsværdien. Det er derfor ledelsens vurdering at de bogførte goodwill beløb er forsvarlige.

Bording Koncernen

Noter

15. Materielle aktiver

t.kr.

2015

	Grunde og bygninger	Produktions-anlæg og maskiner	Andre anlæg, drifts-materiel og inventar
Kostpris 1. januar	118.050	75.112	17.144
Valutakursregulering	225	1.869	246
Tilgang	191	158	2.933
Afgang	-11.958	-3.631	-3.834
Kostpris 31. december	106.508	73.508	16.489
Afskrivninger 1. januar	58.062	39.751	11.256
Valutakursregulering	118	1.586	170
Afskrivninger	786	7.265	2.282
Afgang	-6.833	-3.631	-3.400
Afskrivninger 31. december	52.133	44.971	10.308
Regnskabsmæssig værdi 31. december	54.375	28.537	6.181
Bogført værdi af finansielt leasede aktiver	6.959	6.054	0
Afskrives over	25-50 år	5-10 år	2-10 år

2014

t.kr.

	Grunde og bygninger	Produktions-anlæg og maskiner	Andre anlæg, drifts-materiel og inventar
Kostpris 1. januar	118.451	70.526	19.490
Valutakursregulering	-417	-3.664	-655
Tilgang dattervirksomhed og aktiviteter	0	9.020	372
Tilgang	16	1.138	3.117
Overført	0	0	-464
Afgang	0	-1.908	-4.716
Kostpris 31. december	118.050	75.112	17.144
Afskrivninger 1. januar	57.245	37.346	13.835
Valutakursregulering	-222	-2.968	-310
Afskrivninger	1.039	7.281	2.312
Overført	0	0	-299
Afgang	0	-1.908	-4.282
Afskrivninger 31. december	58.062	39.751	11.256
Regnskabsmæssig værdi 31. december	59.988	35.361	5.888
Bogført værdi af finansielt leasede aktiver	7.039	6.979	0
Afskrives over	25-50 år	5-10 år	2-10 år

Bording Koncernen

Noter

	2015	2014
16. Varebeholdninger		
t.kr.		
Råvarer og hjælpematerialer	13.716	16.493
Varer under fremstilling	9.697	4.671
Fremstillede færdigvarer og handelsvarer	15.187	13.242
	38.600	34.406
17. Tilgodehavender	2015	2014
t.kr.		
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	108.112	116.135
Tilgodehavender hos associerede virksomheder	1.758	3.760
Andre tilgodehavender	6.530	7.185
	116.400	127.080
Tilgodehavender er indregnet således i balancen:		
Langfristede tilgodehavender	3.435	2.210
Kortfristede tilgodehavender	112.965	124.870
	116.400	127.080
Nedskrivninger, der er indeholdt i ovenstående tilgodehavender, har udviklet sig som følger:		
1. januar	897	496
Kursregulering	0	-8
Nedskrivninger i året	313	572
Realiseret i året	-265	-68
Tilbageført	0	-95
31. december	945	897

For tilgodehavender, der forfalder til betaling inden for 1 år efter regnskabsårets udløb, skønnes den nominelle værdi at svare til dagsværdien.

Noter

Kreditrisici

t.kr.

Koncernens kreditrisici knytter sig til tilgodehavender og likvide beholdninger. Den maksimale kreditrisiko knyttet til finansielle aktiver svarer til de i balancen indregnede værdier.

Pr. 31. december var der forfaldne, men ikke nedskrevne, tilgodehavender som følger:

Forfaldsperiode	2015	2014
Op til 30 dage	13.344	17.836
Mellem 30 og 90 dage	1.683	7.402
Over 90 dage	1.048	1.685
	16.075	26.923

Ovenstående tilgodehavender er i alt væsentlighed efterfølgende indbetalt.

Alle større kunder bliver kreditvurderet. Der foretages hurtig opfølgning på manglende betalinger fra kunder.

Koncernen har en begrænset risiko, da Koncernenes tilgodehavender er spredt på mange kunder og brancher.

Ingen debitor udgør mere end 1% af aktiverne.

Noter**18. Egenkapital****Kapitalstyring**

Egenkapitalens andel af de samlede aktiver udgjorde 44,3 % ved udgangen af 2015 (2014: 37,5 %). Målsætningen for soliditetsgraden er 30-40 %. Kapitalen styres for Koncernen som helhed.

Målsætningen for egenkapital forrentning er mindst 20 % p.a. Den realiserede egenkapitalforrentning for 2015 udgjorde 13,4 % (2014: 16,0 %)

Udbyttepolitik

Det er Bording Koncernens målsætning, at aktionærene skal opnå et afkast af deres investering i form af kursstigning og udbytte, der overstiger en risikofri investering i obligationer. Udbetaling af udbytte skal ske under hensyntagen til fornøden konsolidering af egenkapitalen som grundlag for Koncernens fortsatte ekspansion.

Aktiekapital

	Udstedte aktier			
	Antal stk.		Nominel værdi t.kr.	
	2015	2014	2015	2014
1. januar	337.960	337.960	33.796	33.796
31. december	337.960	337.960	33.796	33.796

Aktiekapitalen består af 43.778 A-aktier og 294.182 B-aktier a nominelt 100 kr. A-aktier har 10 stemmer pr. stk og B-aktier har 1 stemme pr. stk. Der er ingen begrænsninger i omsætteligheden.

Egne aktier

	Antal stk.		Nominel værdi (t.kr.)		% af aktiekapitalen	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
1. januar	8.102	12.240	810	1.224	2,4 %	3,6 %
Salg	0	-4.138	0	-414	0,0 %	-1,2 %
31. december	8.102	8.102	810	810	2,4 %	2,4 %

Alle egne aktier ejes af F.E. Bording A/S

F.E. Bording A/S har i 2015 ikke anvendt egne aktier.

F.E. Bording A/S har i 2014 anvendt egne aktier, nominelt 414 t.kr. aktier til kurs 932, svarende til en kursværdi på 3.856 t.kr. Aktierne er anvendt til køb af minoritetsandele i Bording Link A/S.

Egne aktier erhverves primært til brug i forbindelse med opkøb af nye selskaber.

Noter

18. Egenkapital fortsat

Reserver

Udbytte

Udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklareringstidspunktet). Udbytte, som foreslås udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Reserve for egne aktier

Reserve for egne aktier indeholder anskaffelsessummer for selskabets beholdning af egne aktier. Udbytte for egne aktier indregnes direkte i overført resultat i egenkapitalen.

Gevinst og tab ved salg af egne aktier indregnes i overført resultat.

Reserve for valutakursreguleringer

Reserve for valutakursreguleringer omfatter moderselskabsaktionærernes andel af valutakursdifferencer, opstået ved omregning af regnskaber for enheder med en anden funktionel valuta end danske kroner.

Reserven opløses ved afhændelse af udenlandske enheder, eller hvis betingelserne for effektiv sikring ikke længere er til stede.

Udbytte

Der foreslås et udbytte på 8.110 t.kr. (2014: 4.055 t.kr.), svarende til et udbytte pr. aktie på 24 kr. (2014: 12 kr.)

Den 23. april 2015 udbetalte F.E. Bording A/S udbytte til aktionærerne på 4.055 t.kr. (2014: 4.055 kr.), svarende til et udbytte pr. aktie på 12 kr. (2014: 12 kr.)

Udlodning af udbytte til F.E. Bording A/S' aktionærer har ingen skattemæssige konsekvenser for F.E. Bording A/S.

Noter

19. Udskudt skat	2015	2014
t.kr.		
Udskudt skat 1. januar	16.726	15.950
Valutakursregulering	245	-455
Tilgang ved køb af virksomhed	0	-118
Regulering nedsættelse dansk selskabsskat	-24	-86
Refunderet underskud	0	134
Årets udskudte skat indregnet i årets resultat	-1.386	1.301
	<u>15.561</u>	<u>16.726</u>
Udskudt skat indregnes således i balancen		
Udskudt skat (aktiv)	-1.201	-995
Udskudt skat (forpligtelse)	16.762	17.727
Udskudt skat 31. december, netto	<u>15.561</u>	<u>16.726</u>

Skatteaktivet vedrører primært dattervirksomheder i Norge, og det forventes at underskuddene vil kunne udnyttes inden for en 3-5 årig periode.

Bording Koncernen

Noter

19. Udskudt skat fortsat

Årets ændring i udskudt skat

	2015					Balance 31/12
	Balance 1/1	Valuta kursre- gulering	Tilgang ved køb af virk- som- heder	Overført til aktuel skat	Indregnet i årets resultat netto	
Immaterielle aktiver	5.299	3			-313	4.989
Materielle aktiver	9.910	18			-705	9.223
Tilgodehavender	-20	1			43	24
Varebeholdninger	0	0			106	106
Øvrige forpligtelser	2.491	148			-253	2.386
Skattemæssige underskud	-954	75			-288	-1.167
	<u>16.726</u>	<u>245</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-1.410</u>	<u>15.561</u>
2014						
	Balance 1/1	Valuta kursre- gulering	Tilgang ved køb af virk- som- heder	Overført til aktuel skat	Indregnet i årets resultat netto	Balance 31/12
Immaterielle aktiver	5.793	-110	-32		-352	5.299
Materielle aktiver	9.578	-170	-20		522	9.910
Tilgodehavender	-19	2			-3	-20
Varebeholdninger	-65				65	0
Øvrige forpligtelser	1.748	-178	-66		987	2.491
Skattemæssige underskud	-1.085	1		134	-4	-954
	<u>15.950</u>	<u>-455</u>	<u>-118</u>	<u>134</u>	<u>1.215</u>	<u>16.726</u>

Bording Koncernen

Noter

20. Gæld til kreditinstitutter	2015	2014
t.kr.		
Prioritetsgæld	31.800	37.040
Bankgæld	70.756	87.026
Leasinggæld	11.995	13.997
Regnskabsmæssig værdi	<u>114.551</u>	<u>138.063</u>
Nominel værdi	<u>125.312</u>	<u>149.063</u>
Gæld til kreditinstitutter er indregnet således i balancen:		
Langfristede forpligtelser	39.349	46.377
Kortfristede forpligtelser	75.202	91.686
	<u>114.551</u>	<u>138.063</u>
Koncernen har pr. 31. december følgende lån og kreditter:		
Restløbetid inden for et år	75.202	91.686
1-5 år	13.202	16.558
Efter 5 år	26.147	29.819
Regnskabsmæssig værdi i alt pr. 31.12	<u>114.551</u>	<u>138.063</u>
DKK	108.270	127.241
SEK	1.208	950
NOK	579	2.896
EUR	4.494	6.976
Regnskabsmæssig værdi i alt pr. 31.12	<u>114.551</u>	<u>138.063</u>
Dagsværdi i alt pr. 31.12	<u>114.111</u>	<u>138.599</u>

Af gælden til kreditinstitutter er 12,0 mio.kr. fastforrentet i 2015 og 14,0 mio.kr. i 2014.

Noter

20. Gæld til kreditinstitutter fortsat

	Udløb	Fast/ Variabel	Effektiv rente			
			2015	2014	2015	2014
DKK	2025	Variabel	1,3 %	1,5 %	3.737	5.265
DKK	2033	Variabel	1,9 %	1,8 %	23.569	24.799
EUR	2021	Variabel	1,2 %	1,3 %	4.494	6.976
DKK	2020	Fast	3,8 %	3,8 %	6.910	7.027
DKK	2015	Fast		7,8 %	0	6.970
DKK	2018	Fast	5,4 %		5.085	0
DKK	*	Variabel	1,7 %	0,1 %	1.208	950
NOK	*	Variabel	3,6 %	4,9 %	579	2.896
DKK	*	Variabel	4,1 %		3.022	0
DKK	*	Variabel	2,6 %	3,1 %	65.947	83.180
					114.551	138.063

*Kassekreditterne har ingen aftalt afviklingsdato.

Forpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indgår således i gæld til kreditinstitutter:

	2015			2014		
	Leasing- ydelse	Rente	Regn- skabs- mæssig værdi	Leasing- ydelse	Rente	Regn- skabs- mæssig værdi
0-1 år	2.597	486	2.111	3.989	595	3.394
1-5 år	4.030	396	3.634	5.587	1.375	4.212
Efter 5 år	7.245	995	6.250	6.632	241	6.391
	13.872	1.877	11.995	16.208	2.211	13.997

Finansielle leasingaftaler vedrører ejendom og produktionsanlæg.

Bording Koncernen

Noter

	2015	2014
21. Periodeafgrænsningsposter		
t.kr.		
Forudbetalinger	12.310	14.359
Øvrige	0	1.560
	12.310	15.919
22. Eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser		
t.kr.	2015	2014
Pant i grunde og bygninger til sikkerhed for prioritetsgæld	37.892	37.040
Regnskabsmæssig værdi af pantsatte aktiver:		
Grunde og bygninger	47.416	52.950
Produktionsanlæg og maskiner	14.620	11.784
Kautions- og garantiforpligtelser	50	50
23. Operationelle leasingforpligtelser		
t.kr.		
Koncernen leaser lokaler og driftsmidler m.v. på operationelle leasingvilkår. Leasingperioden er typisk en periode på mellem 3-5 år med mulighed for forlængelse efter periodens udløb. Ingen af leasingkontrakterne indeholder betingede lejeydelser eller købsoptioner.		
Operational leasing, uopsigelig	2015	2014
0-1 år	13.658	12.126
1-5 år	22.448	22.495
>5 år	7.734	9.800
	43.840	44.421
Der er i resultatopgørelsen for Koncernen omkostningsført leasingydelser vedrørende operationel leasing for i alt	13.564	10.708

Noter

24. Køb af dattervirksomhed og aktiviteter

t.kr.

2016

Der er i løbet af efteråret 2015 indgået aftaler om at overtage aktiviteterne i henholdsvis ID Tryk A/S samt 90% af anparterne i HEP Kommunikation ApS. Overtagelserne sker pr. 1/1 2016 og forventes at bidrage med i alt ca. 20 mio.kr. i omsætning i 2016. Endelig købsprisallokering er ikke færdiggjort. Købesummen for begge transaktioner indeholder earn out elementer. Det forventes pt. at den samlede købesum vil være i størrelsesorden 6,5 mio. kr. som primært forventes indregnet i immaterielle aktiver.

2015

I 2015 er aktiviteten vedrørende de overtagne aktiviteter i Formula A/S blevet afregnet endeligt. Den endelige earnout er opgjort til 4.486 t.kr. og er betalt. Regulering til endelig betaling er indtægtsført i andre driftsindtægter med 1.514 t.kr.

Der er foretaget en vurdering af den i 2014 hensatte forpligtelse vedrørende earn-out i RelationshusetGekko ApS der ikke forventes at komme til udbetaling. Regulering til endelig betaling på 4.000 t.kr. er således indtægtsført i 2015.

2014

Bording Koncernen har pr. 1. maj 2014 overtaget udvalgte nettoaktiver fra Formula A/S. De overtagne aktiviteter indgår i henholdsvis dattervirksomhederne Bording A/S og Bording Link A/S.

Specifikation af indregnede overtagne aktiver og forpligtelser pr. overtagelsestidspunkt.

t.kr.	Dagsværdi på overtagelses- tidspunktet
Andre immaterielle rettigheder, kunderelationer	19.000
Produktionsanlæg og maskiner	9.020
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	150
Varebeholdninger	8.455
Andre tilgodehavender	839
Kreditinstitutter	-3.770
Anden gæld	-9.613
Samlet købesum	<u>24.081</u>
Købsvederlag	24.081
Udskudt betinget betaling	<u>-6.000</u>
Kontant købsvederlag	<u>18.081</u>

Købsvederlaget udgjorde 24.081 t.kr., hvoraf 18.081 t.kr. er betalt kontant, 6.000 t.kr. er indregnet som gæld til senere betaling. Den senere betaling udgøres af den maksimale earnout på den forventet omsætning på overtagne

Noter

kunder. Earnout beregnes på grundlag af den realiseret omsætning på overtagne kunder. Se herover for status på earn out.

Opgørelse af dagsværdier

Identificerbare aktiver er indregnet til dagsværdi.

Værdien af kunderelationer, andre immaterielle rettigheder, 19.000 t.kr. opgøres til nutidsværdi af netto-cashflow, der opnås gennem salg til kontraktkunder efter, der er fratrukket et rimeligt afkast af alle andre aktiver, som er med til at generere de pågældende pengestrømme. Andre immaterielle rettigheder afskrives løbende.

Der er ikke overtaget tilgodehavender fra salg eller leverandør gæld.

Der har ikke være transaktionsomkostninger i forbindelse med opkøbet.

Noter**24. Køb af dattervirksomhed og aktiviteter fortsat****2014**

F.E. Bording A/S har den 1. juli 2014 overtaget kontrollen over RelationshusetGekko ApS ved overtagelsen af 55 % af anparterne. RelationshusetGekko ApS tilfører Koncernen nye kompetencer inden for rådgivning om kundekommunikation og relations-markedsføring.

RelationshusetGekko ApS indgår i koncernresultatet fra 1. juli til 31. december 2014 med et resultat på 364 t.kr. og en omsætning på 13.098 t.kr. Selskabet har for hele 2014 et resultat på 746 t.kr. og en omsætning på 31.170 t.kr.

Specifikation af indregnede overtagne aktiver og forpligtelser pr. overtagelsestidspunkt

	Dagsværdi på overtagelses- tidspunktet
Materielle aktiver	222
Varebeholdninger	1.802
Tilgodehavender	6.509
Likvide beholdninger	2
Udskudt skat	118
Leverandørgæld	-1.090
Skat	-218
Anden gæld	-6.857
Overtagne nettoaktiver	488
F.E Bordings andel af nettoaktiver 55 %	268
Minoritetsinteressens andel af nettoaktiver 45 %	220
	488
Dagsværdi af virksomhed i alt	34.545
Goodwill i alt	34.057
Efter købet ser fordelingen af goodwill således ud:	
F.E. Bording, 55 %	18.732
Minoritetsinteresser, 45 %	15.326
Købsvederlag	19.000
Udskudt betinget købsvederlag	4.000
Heraf likvid beholdning	-2
Kontant købsvederlag	14.998

Købsvederlaget udgjorde 19.000 t.kr., hvoraf 14.998 t.kr. er betalt kontant.

24. Køb af dattervirksomhed og aktiviteter fortsat

F.E. Bording A/S er forpligtet til at betale et yderligere købsvederlag under forudsætning af at det gennemsnitlige EBT for årene 2014-2016 overstiger 4.600 t.kr. Merprisen andrager 3,3 gange den gennemsnitlig merindtjening målt i EBT. Merprisen er vurderet til 4.000 t.kr., som svarer til dagsværdien på overtagelsestidspunktet.

Efter indregning af identificerbare aktiver, forpligtelser til dagsværdi er goodwill i forbindelse med overtagelsen opgjort til 34.057 t.kr. Goodwill repræsenterer værdien af eksisterende medarbejderstab og knowhow samt forventede synergi fra sammenlægningen med Bording Koncernen. Der er indregnet goodwill på minoritetsinteressen.

Den indregnede goodwill er ikke skattemæssigt afskrivningsberettiget.

Opgørelse af dagsværdier

I overtagne aktiver indgår tilgodehavender fra salg med en dagsværdi på 6.509 t.kr., hvilket også svarer til tilgodehavendes nominelle værdi. Tilgodehavenderne er efterfølgende indbetalt.

Der har ikke været transaktionsomkostninger i forbindelse med opkøbet.

Noter

25. Ændring i driftskapital	2015	2014
t.kr.		
Ændring i varebeholdninger	-4.194	6.264
Ændring i tilgodehavender	11.580	-9.680
Ændring i leverandører og anden gæld	-9.810	-5.898
	<u>-2.424</u>	<u>-9.314</u>

Noter

26. Nærtstående parter

F.E. Bording A/S indgår i koncernregnskabet for Therp Holding ApS, 2860 Søborg. Selskabets administrerende direktør, Hans Therp, er hovedaktionær i Therp Holding ApS, som ejer Selskabet af 1. august 1931 A/S. Moderselskabet og danske dattervirksomheder indgår i sambeskatningen med Therp Holding ApS og dets koncernselskaber.

Nærtstående parter omfatter selskaber og betydende aktionærer i Bording Koncernen samt selskabets bestyrelse, direktion og ledende medarbejdere.

Udover udbytte samt sædvanlig ledelsesaf lønning, jf. note 4, har der ikke været transaktioner med nærtstående parter.

Endvidere omfatter de nærtstående parter de associerede virksomheder, jf. note 8, hvori Bording Koncernen har betydelig indflydelse.

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Transaktioner med associerede virksomheder t.kr.		
Varesalg	248	428
Varekøb	18.763	35.945

Tilgodehavender hos associerede virksomheder fremgår af note 17, mens renteindtægter, renteomkostninger, huslejeindtægter og leasing til associerede virksomheder fremgår af henholdsvis note 7, 10 og 11.

Alle transaktioner med nærtstående parter sker på sædvanlige markedsvilkår.

Bording Koncernen har registreret følgende aktionærer med 5 % eller mere af aktiekapitalen:

- 34 % Selskabet af 1. august 1931 A/S
- 19 % Olav W. Hansen A/S
- 11 % OTK Holding A/S
- 10 % Clearstream Banking Nominee
- 5 % Zoar invest ApS

Udover udlodning af udbytte har der ikke været transaktioner med disse aktionærer.

Noter

27. Finansielle risici og kapitalstyring

t.kr.

Koncernens risikostyringspolitik

Valutarisici

Koncernen er, som følge af sin drift, investeringer og finansiering, eksponeret over for ændringer i valutakurser og renteniveau. Det er Koncernens politik ikke at foretage aktiv spekulation i finansielle risici. Koncernens finansielle styring retter sig således alene mod styring af de finansielle risici, der er en følge af Koncernens drift og finansiering. Koncernens nettoeksponering er steget i 2015 primært på grund af afvikling af lån i EUR og stigende tilgodehavender i USD og NOK.

Valutarisici i balancen*	2015	2014
SEK	6.258	6.244
NOK	1.671	-2.675
EUR	-2.965	-6.213
USD	4.607	3.342
	<u>9.571</u>	<u>698</u>

*Koncernens kortfristede finansielle aktiver fratrukket kortfristede finansielle forpligtelser i valuta.

Valuta og renterisici vurderes konkret og afdækkes, når det findes hensigtsmæssigt. Der er ikke foretaget afdækninger pr. 31. december 2015. (31. december 2014: ingen afdækning)

Koncernen er eksponeret overfor udsving i valuta, primært gennem selskabernes driftsaktiviteter og i mindre grad via et lån i EUR. I 2015 er resultat før skat påvirket negativt med ca. 1,6 mio.kr. på grund af fald i NOK.

Koncernen påvirkes af ændringer i kursen mellem danske, svenske og norske kroner, idet norske og svenske virksomheders resultater omregnes til danske kroner ved måneds gennemsnitskurs.

Renterisici

Af Koncernens rentebærende gæld på i alt 114,6 mio.kr. (2014: 138,1 mio.kr.) er 12,0 mio.kr. (2014: 14,0 mio.kr.) fastforrentet. Den resterende gæld på 102,6 mio.kr. (2014: 124,1 mio.kr.) er variabelt forrentet, og udsving i renteniveauet vil derfor påvirke Koncernens indtjening. Risikoen er dog begrænset, idet en stigning i renten på 1 % med alle øvrige parametre uændret, kun vil påvirke Koncernens resultat med 1,0 mio. før skat (2014: 1,4 mio.kr. før skat).

Kunde og kreditrisici

Ingen kunde udgør mere end 5 % af Koncernens omsætning, og Koncernens tilgodehavender er fordelt på mange kunder. Risikoen for større engangstab på omsætning eller tilgodehavender vurderes mindre sandsynligt. Som led i Koncernens risikostyring overvåges krediteksponeringen løbende. Historisk har Koncernen haft relativt små tab. Der henvises til note 17.

Noter

27. Finansielle risici og kapitalstyring fortsat

t.kr.

Likviditetsrisici

Det er Koncernens politik i forbindelse med lånoptagelse, at der sker en spredning på forfaldstidspunkter og modparter. Koncernens likviditetsreserve består af likvide midler og uudnyttede trækingsretter.

Koncernens gældsforpligtelser forfalder som følger:

t.kr.

	2015				
	Regn- skabs- mæssig værdi	Kontrakt- lige penge- strømme	Inden for 1 år	1-5 år	Efter 5 år
Kreditinstitutter og banker	102.556	106.330	73.625	11.156	21.549
Finansielle leasingforpligtelser	11.995	13.872	2.597	4.030	7.245
Leverandørgæld	47.241	47.241	47.241	0	0
	<u>161.792</u>	<u>167.443</u>	<u>123.463</u>	<u>15.186</u>	<u>28.794</u>
	2014				
	Regn- skabs- mæssig værdi	Kontrakt- lige penge- strømme	Inden for 1 år	1-5 år	Efter 5 år
Kreditinstitutter og banker	124.066	127.774	90.267	12.692	24.815
Finansielle leasingforpligtelser	13.997	16.208	2.598	6.978	6.632
Leverandørgæld	49.625	49.625	49.625	0	0
	<u>187.688</u>	<u>193.607</u>	<u>142.490</u>	<u>19.670</u>	<u>31.447</u>

28. Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke indtruffet væsentlige hændelser efter balancedagen. Der henvises dog til note 24 vedrørende køb af dattervirksomheder.

**Moderselskabet
F.E. BORDING A/S**

Årsregnskab 2015

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Resultatopgørelse

t.kr.

	Note	2015	2014
Andre driftsindtægter	2	8.578	7.083
		8.578	7.083
Andre eksterne omkostninger	3	-5.449	-5.891
Personaleomkostninger	4	-6.973	-6.305
Afskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	5	-2.345	-2.892
Resultat af primær drift		-6.189	-8.005
Resultat efter skat i dattervirksomheder	6	21.101	27.497
Resultat efter skat i associerede virksomheder	7	514	617
Resultat før finansielle poster		15.426	20.109
Finansielle indtægter	9	794	1.194
Finansielle omkostninger	10	-3.235	-4.297
Resultat før skat		12.985	17.006
Skat af årets resultat	11	2.122	2.680
Årets resultat		15.107	19.686
Forslag til resultatdisponering:			
Foreslået udbytte for året		8.110	4.055
Overført resultat		6.997	15.631
		15.107	19.686

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Balance pr. 31 december

t.kr.

Aktiver	Note	2015	2014
Anlægsaktiver			
Immaterielle anlægsaktiver			
Software	12	8.022	9.474
I alt		8.022	9.474
Materielle anlægsaktiver			
Grunde og bygninger	13	51.010	56.916
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	14	54	161
I alt		51.064	57.077
Finansielle anlægsaktiver			
Kapitalandele i dattervirksomheder	6	165.939	188.217
Kapitalandele i associerede virksomheder	7	15.531	16.980
Kapitalandele i andre virksomheder	8	4.400	2.233
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		0	2.210
Andre tilgodehavender		3.495	0
I alt		189.365	209.640
Anlægsaktiver i alt		248.451	276.191
Omsætningsaktiver			
Tilgodehavender			
Tilgodehavender hos dattervirksomheder		12.788	9.794
Tilgodehavender hos associerede virksomheder		60	118
Tilgodehavende skat		6.415	2.056
Andre tilgodehavender		1.038	1.436
I alt		20.301	13.404
Omsætningsaktiver i alt		20.301	13.404
Aktiver i alt		268.752	289.595

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Balance pr. 31 december

t.kr.

Passiver	Note	2015	2014
Egenkapital			
Aktiekapital		33.796	33.796
Reserve for valutakursreguleringer		-3.751	-5.327
Overført resultat		102.978	95.700
Foreslået udbytte		8.110	4.055
I alt		141.133	128.224
Hensatte forpligtelser			
Hensættelse til udskudt skat	15	7.082	7.612
I alt		7.082	7.612
Langfristede gældsforpligtelser	16		
Prioritetsgæld		29.465	34.383
Anden langfristet gæld		6.788	6.909
I alt		36.253	41.292
Kortfristede gældsforpligtelser			
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	16	2.457	2.775
Kreditinstitutter		65.947	80.476
Leverandører af varer og tjenesteydelser		665	1.101
Gæld til dattervirksomheder		10.648	20.692
Gæld til associerede virksomheder		2.261	725
Anden gæld		2.306	6.698
I alt		84.284	112.467
Gældsforpligtelser		120.537	153.759
Passiver i alt		268.752	289.595
Pantsætning, sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser	17		
Operationel leasing	18		

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Egenkapitalopgørelse

t.kr.

	Aktiekapi- tal	Reserve for valuta kursregu- leringer	Overført resultat	Foreslået udbytte	I alt
Saldo 01.01.2014	33.796	-1.405	76.065	4.055	112.511
Udloddet udbytte				-4.055	-4.055
Udbytte af egne aktier			147		147
Årets afgang af egne aktier			3.857		3.857
Årets valutakursregulering		-3.922			-3.922
Overført via resultatdisponering			15.631	4.055	19.686
Saldo 31.12.2014	33.796	-5.327	95.700	4.055	128.224
Saldo 01.01.2015	33.796	-5.327	95.700	4.055	128.224
Udloddet udbytte				-4.055	-4.055
Udbytte af egne aktier			97		97
Årets afgang af egne aktier					
Årets valutakursregulering		1.576			1.576
Aktie optioner			184		184
Overført via resultatdisponering			6.997	8.110	15.107
Saldo 31.12.2015	33.796	-3.751	102.978	8.110	141.133

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Oversigt over noter

1	Anvendt regnskabspraksis for moderselskabet	85
2	Andre driftsindtægter	88
3	Andre eksterne omkostninger	88
4	Personaleomkostninger	88
5	Afskrivninger	89
6	Kapitalandele i dattervirksomheder	90
7	Kapitalandele i associerede virksomheder	91
8	Kapitalandele i andre virksomheder	91
9	Finansielle indtægter	92
10	Finansielle omkostninger	92
11	Skat af årets resultat	92
12	Software	92
13	Grunde og bygninger	93
14	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	93
15	Hensættelse til udskudt skat	93
16	Langfristede gældsforpligtelser	94
17	Pantsætninger, sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser	95
18	Operationelle leasingforpligtelser	95

F.E. Bording A/S

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for moderselskabet

Moderselskabets årsregnskab aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse D-virksomheder samt de krav som NASDAQ Copenhagen stiller til regnskabsaflæggelse for børsnoterede selskaber. Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Fremmed valuta

Tilgodehavender og gæld i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter balancedagens valutakurser. Realiserede og urealiserede valutakursgevinster og -tab indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Omregning af udenlandske dattervirksomheders resultatopgørelse til danske kroner foretages til gennemsnitlig valutakurs for året og af balancen til balancedagens valutakurs. Kursregulering ved omregningen af udenlandske dattervirksomheders egenkapital til statusdagens kurs føres over egenkapitalen.

Resultatopgørelse

Andre driftsindtægter omfatter huslejeindtægter samt poster af sekundær karakter. I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af dattervirksomheders og associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af intern avance/tab. Andre kapitalandele indregnes til dagsværdi ultimo. Værdiregulering for året er indregnet i finansielle poster.

F.E. Bording A/S og danske datterselskaber indgår i sambeskatning med F.E. Bording A/S' ultimative moderselskab (Therp Holding ApS) og dette selskabs øvrige koncernselskaber. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). De sambeskattede selskaber indgår i acontoskatteordningen.

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Balance

Immaterielle anlægsaktiver

Software indregnes til anskaffelses- eller kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Software afskrives over 5 - 10 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver indregnes til anskaffelses- eller kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. For finansielle leasingkontrakter opgøres kostprisen til laveste værdi af dagsværdi og nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingaftalens interne rentefod som diskonteringsfaktor eller en tilnærmet værdi for denne. Operationelle leasingforpligtelser omkostningsføres løbende, mens de tilhørende fremtidige forpligtelser oplyses i noten om eventualforpligtelser.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet scrapværdi efter afsluttet brugstid. Scrapværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger scrapværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

F.E. Bording A/S

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for moderselskabet

Afskrivninger på materielle anlægsaktiver, herunder finansielt leasede aktiver, foretages lineært over den forventede brugstid, der ikke overstiger:

Bygninger 50 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar 2-5 år
Der afskrives ikke på grunde.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i dattervirksomheder og associerede virksomheder måles til regnskabsmæssig indre værdi (equity-metoden) opgjort efter moderselskabets regnskabspraksis og efter fradrag af interne fortjenester. Ved køb af dattervirksomheder eller associerede virksomheder omvurderes den købte virksomheds aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Forskellen mellem kostprisen for virksomheden og dagsværdien af de overtagne nettoaktiver anses som goodwill. Goodwill afskrives over den forventede levetid, som udgør maksimalt 20 år.

Øvrige finansielle anlægsaktiver måles til amortiseret kostpris, bortset fra andre kapitalandele, der måles til dagsværdi. Der nedskrives i nødvendigt omfang til imødegåelse af forventede tab.

Omsætningsaktiver

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der nedskrives i nødvendigt omfang til imødegåelse af risiko for tab.

Egenkapital

Udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på den ordinære generalforsamling (deklarationstidspunktet). Udbytte, som forventes udbetalt for året, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Aktieoptionsprogram

Efter årsregnskabsloven er der krav om, at der oplyses om incitamentsprogrammer for medlemmer af virksomhedens ledelse, herunder hvilken kategori af ledelsesmedlemmer programmet gælder for, hvilke ydelser programmet omfatter og hvad der ellers er nødvendigt for at vurdere værdien heraf.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når der som følge af en begivenhed indtruffet før eller på balancedagen opstår en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Der hensættes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier. I tilfælde, hvor skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler m.v., måles udskudt skat på baggrund af den af ledelsens planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen. Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed. Udskudt skat beregnes på grundlag af de skattemæssige regler og satser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen.

Gældsforpligtelser

Gæld til realkreditinstitutter og kreditinstitutter indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris,

F.E. Bording A/S

Noter

1. Anvendt regnskabspraksis for moderselskabet

svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden. I finansielle forpligtelser indregnes tillige den kapitaliserede restleasingforpligtelse på finansielle leasingkontrakter.

Øvrige gældsforpligtelser måles til nettorealisationseværdi.

Segmentoplysninger

Med henvisning til årsregnskabslovens undtagelsesbestemmelser udarbejdes der ikke segmentoplysninger for moderselskabet.

Pengestrømsopgørelse

Med henvisning til årsregnskabslovens undtagelsesbestemmelser i §86, stk 4 udarbejdes der ikke pengestrømsopgørelse for moderselskabet. Moderselskabets pengestrøm indgår i Koncernpengestrømsopgørelsen.

F.E. Bording A/S**Noter**

	2015	2014
2. Andre driftsindtægter		
t.kr.		
Huslejeindtægter	6.379	6.856
Øvrige driftsindtægter	69	147
Gevinst ved salg af anlægsaktiver	2.130	80
	8.578	7.083
3. Andre eksterne omkostninger		
t.kr.		
Heri indgår:		
Honorarer til generalforsamlingsvalgte revisorer		
Samlet honorar:		
ERNST & YOUNG	531	371
Der kan specificeres således:		
Revision	350	343
Skatte- og momsmæssige ydelser	30	15
Andre ydelser	151	13
	531	371
4. Personaleomkostninger		
t.kr.		
Honorar til moderselskabets bestyrelse	706	651
Gager og lønninger	5.761	5.163
Pensionsbidrag	159	122
Andre omkostninger til social sikring	53	50
Øvrige personaleomkostninger	294	319
	6.973	6.305
Gennemsnitligt antal fuldtidsbeskæftigede	6	5
I personaleomkostninger indgår vederlag til moderselskabets direktion med 2.249 t.kr. (2014: 1.877 t.kr.)		

Der stilles fri bil til rådighed for direktionen.

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

5. Afskrivninger	2015	2014
t.kr.		
Software	1.451	1.506
Grunde og bygninger	786	1.039
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	108	347
	<u>2.345</u>	<u>2.892</u>

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

6. Kapitalandele i dattervirksomheder	2015	2014
Kostpris:		
Samlet kostpris 01.01.	238.690	236.582
Tilgang i årets løb	0	2.108
Afgang	-576	0
Samlet kostpris 31.12	238.114	238.690
Værdireguleringer:		
Værdireguleringer 01.01.	-124.180	-141.232
Årets resultat	25.441	30.998
Årets udbytte	-39.750	-10.454
Årets valutakursregulering	975	-3.492
Samlet værdiregulering 31.12	-137.514	-124.180
Goodwill:		
Samlet goodwill 01.01	73.707	55.970
Tilgang i årets løb	0	21.663
Årets valutakursreguleringer	-28	-425
Årets afskrivning	-4.340	-3.501
Afgang	-4.000	0
Samlet goodwill 31.12	65.339	73.707
Kapitalandele i dattervirksomheder 31.12	165.939	188.217

Navn	Hjemsted	Ejerandel 2015	Ejerandel 2014
Bording A/S	Gladsaxe, Danmark	100 %	100 %
Bording Data A/S	Gladsaxe, Danmark	100 %	100 %
Bording Pro A/S	Gladsaxe, Danmark	80 %	80 %
Bording Link A/S	Vivild, Danmark	100 %	100 %
Bording Logistik A/S	Gladsaxe, Danmark	70 %	70 %
RelationshusetGekko ApS	København, Danmark	55 %	55 %
Bording Graphic A/S	Gladsaxe, Danmark	100 %	100 %
Graphic Source A/S	Gladsaxe, Danmark	100 %	100 %
Bording AB	Borås, Sverige	100 %	100 %
MailIT Communication AB	Norsborg, Sverige	70 %	70 %
Bording Instore AB	Helsingborg, Sverige	100 %	100 %
Bording AS	Bergen, Norge	100 %	100 %
Bording Cognito AS	Oslo, Norge	60 %	60 %
Bording Halmstad AB	Halmstad, Sverige		100 %

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

7. Kapitalandele i associerede virksomheder	2015	2014
t.kr.		
Selskabsoversigt m.v.:		
	Hjemsted	Ejerandel
Interket A/S	Horsens	26 %
KLS Grafisk Hus A/S*	Hvidovre	19 %
A-Mail Holding A/S	Vejle	50 %
*KLS Grafisk Hus A/S er pr. 30.06.2015 overgået til kapitalandele i andre virksomheder.		
Omsætning	413.767	437.347
Årets resultat	2.490	-147
Bording Koncernens andel:		
Egenkapital	7.793	18.246
Årets resultat	514	617
Kostpris pr. 01.01	20.948	20.681
Årets tilgang	0	267
Årets afgang	-2.400	0
Kostpris pr. 31.12	18.548	20.948
Værdireguleringer pr. 01.01.	-3.968	-4.480
Årets resultat	514	617
Årets kursregulering	628	0
Årets afgang	-86	0
Udbytte	-105	-105
Værdireguleringer pr. 31.12	-3.017	-3.968
Bogført værdi 31.12	15.531	16.980
8. Kapitalandele i andre virksomheder	2015	2014
t.kr.		
Kostpris pr. 01.01	2.400	1.860
Årets tilgang	2.167	540
Årets afgang	0	0
Kostpris pr. 31.12.	4.567	2.400
Reguleringer pr. 01.01	-167	-167
Årets værdiregulering	0	0
Årets afgang	0	0
Regulering pr. 31.12.	-167	-167
Bogført værdi pr. 31.12	4.400	2.233

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

	2015	2014
9. Finansielle indtægter		
t.kr.		
Renteindtægter fra dattervirksomheder	400	324
Renteindtægter fra associerede virksomheder	139	135
Kursgevinst valuta	255	735
	794	1.194
10. Finansielle omkostninger		
t.kr.		
Renteudgifter til dattervirksomheder	17	301
Kurstab valuta	262	302
Andre finansielle omkostninger	2.956	3.694
	3.235	4.297
11. Skat af årets resultat		
t.kr.		
Aktuel skat	-714	-2.056
Udskudt skat	-1.408	-624
Skat af årets resultat	-2.122	-2.680
12. Software		
t.kr.		
Kostpris pr. 01.01.	14.145	14.145
Tilgang	0	0
Kostpris pr. 31.12	14.145	14.145
Afskrivninger pr. 01.01.	4.671	3.165
Årets afskrivninger	1.452	1.506
Afskrivninger pr. 31.12	6.123	4.671
Bogført værdi pr. 31.12	8.022	9.474
Afskrives over	5-10 år	5-10 år

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

	2015	2014
13. Grunde og bygninger		
t.kr.		
Kostpris pr. 01.01.	111.489	111.473
Tilgang	0	16
Afgang	-11.946	0
Kostpris pr. 31.12.	<u>99.543</u>	<u>111.489</u>
Afskrivninger pr. 01.01.	54.573	53.534
Årets afskrivninger	786	1.039
Afgang	-6.826	0
Afskrivninger pr. 31.12.	<u>48.533</u>	<u>54.573</u>
Regnskabsmæssig værdi pr. 31.12.	<u>51.010</u>	<u>56.916</u>
Ejendomsværdi	100.500	118.139
Regnskabsmæssig værdi af leaset ejendom	6.959	7.039
Bygninger afskrives over	50 år	50 år
14. Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	2015	2014
t.kr.		
Kostpris pr. 01.01.	1.850	2.245
Tilgang	0	0
Afgang	0	-395
Kostpris pr. 31.12.	<u>1.850</u>	<u>1.850</u>
Afskrivninger pr 01.01.	1.689	1.737
Årets afskrivninger	107	347
Afgang	0	-395
Afskrivninger pr 31.12.	<u>1.796</u>	<u>1.689</u>
Bogført værdi pr. 31.12.	<u>54</u>	<u>161</u>
Afskrives over	2-5 år	2-5 år
15. Hensættelse til udskudt skat	2015	2014
t.kr.		
Bogført værdi 01.01.	7.612	7.235
Refunderet underskud	878	1.001
Årets regulering af udskudt skat	-1.408	-624
	<u>7.082</u>	<u>7.612</u>
Bogført værdi pr. 31.12.		
Udskudt skat vedrører:		
Anlægsaktiver	39.332	40.602
Gældsforpligtelser	-7.141	-6.309
Skattemæssigt underskud	0	-3.222
	<u>32.191</u>	<u>31.071</u>
Udskudt skat	<u>7.082</u>	<u>7.612</u>

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

16. Langfristede gældsforpligtelser

t.kr.

F.E. Bording A/S har pr. 31.december følgende langfristede lån:

			2015	2014	2015	2014
	Udløb	Fast/variabel	Effektiv rente			
DKK	2025	Variabel	1,3 %	1,5 %	3.737	5.265
DKK	2033	Variabel	1,9 %	1,8 %	23.569	24.799
EUR	2021	Variabel	1,2 %	1,3 %	4.494	6.976
DKK	2020	Fast	3,8 %	3,8 %	6.910	7.027
					38.710	44.067
Vægtet gennemsnitlig effektiv rente					2,49 %	2,35 %
Gældsforpligtelserne fordeles således:						
Prioritetsgæld:						
Langfristet del					29.465	34.383
Kortfristet del					2.335	2.657
Prioritetsgæld i alt					31.800	37.040
Anden langfristet gæld:						
Langfristet del					6.788	6.909
Kortfristet del					122	118
Anden langfristet gæld i alt					6.910	7.027
Gældsforpligtelser i alt					38.710	44.067
Gældsforpligtelserne er indregnet således i balancen:						
Langfristede gældsforpligtelser					36.253	41.292
Kortfristede gældsforpligtelser					2.457	2.775
Gældsforpligtelser i alt					38.710	44.067
Gældsforpligtelserne forfalder således:						
0-1 år					2.457	2.775
1-5 år					10.106	11.473
> 5 år					26.147	29.819
					38.710	44.067

Bording Koncernen

F.E. Bording A/S

Noter

17. Pantsætninger, sikkerhedsstillelser og eventualforpligtelser	2015	2014
t.kr.		
Pant i grunde og bygninger til sikkerhed for prioritetsgæld	31.800	37.040
Bogført værdi af pantsatte:		
Grunde og bygninger	44.051	49.878

Der er afgivet selvskyldner kationer for Bording Logistik A/S og Bording Link A/S (11.283 t.kr.)

Selskabet er sambeskattet med øvrige danske virksomheder i Therp Holding-Koncernen. Som sambeskattet selskab, der ikke er helejet, hæfter selskabet begrænset og subsidiært for danske selskabsskatter og kildeskatter på udbytte, renter og royalties inden for sambeskatningskredsen. De sambeskattede virksomheders samlede kendte nettoforpligtelse over for SKAT fremgår af administrationselskabets årsregnskab, Therp Holding ApS. Eventuelle senere korrektioner af sambeskatningsindkomst og kildeskat m.v. vil kunne medføre, at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

18. Operationelle leasing forpligtelser

t.kr.

F.E. Bording leaser driftsmidler under operationelle leasingkontrakter.

Leasingperioden er 3 år, med mulighed for forlængelse efter periodens udløb. Ingen af leasingkontrakterne indeholder betingede lejeydelser eller købsoptioner.

Operationel leasing, uopsigelig	2015	2014
0-1 år	350	493
1-5 år	228	117
> 5 år	0	0
I alt	578	610

Der er i resultatopgørelsen udgiftsført omkostninger vedrørende operationel leasing for i alt

	365	314
--	-----	-----